

Høringsinnspill ved høring av Krokskogstupene 26.05.2021-28.07.2021, og 21.9.2023-22.11.2023.

Lokale og regionale høringsinstanser som har hatt verneforslagene til uttalelse:

Akershus Bondelag	Naturvernforbundet i Østfold
Akershus Idrettskrets	Nes historielag
Akershus og Oslo Orienteringskrets	Nes fjellheim løypelag
Akershus Skikrets	Nes jakt- og fiskeforening
Akershus sau og geit	Nes Nordmark Friluftslag
Buskerud Bonde- og Småbrukarlag	Nes Østmark Sti og løypeforening
Buskerud Bondelag	Nesbyen idrettslag
Buskerud botaniske forening	Nesbyen kommune
Buskerud Natur og Ungdom	Nesbyen Røde kors
Buskerud Orienteringskrets	Norges Jeger- og Fiskerforbund Akershus
Buskerud Sau og Geit	Norges Jeger- og Fiskerforbund Buskerud
Buskerud skikrets	Norges Jeger- og Fiskerforbund Østfold
Buskerud sopp- og nyttevekstforening	Norgesnett AS
DNT Drammen og Omegn	Norsk ornitologisk forening Buskerud
DNT Hadeland	Norsk ornitologisk forening Oppland
DNT Indre Østfold	Norsk Ornitologisk forening Oslo og Akershus
DNT Oslo og Omegn	Norsk Ornitologisk forening Østfold
DNT Vansjø	NVE Region Øst
Elvia AS	Nye veier
Flå bondelag	Oslo og Akershus Bonde- og Småbrukarlag
Flå kommune	Oslo og Omland Friluftsråd
Flå sankelag	Oslomarkas Fiskeadministrasjon
Flå turlag	Ringerike klatreklubb
Fortidsminneforeningen i Hallingdal	Ringerike O-lag
Forum for natur og friluftsliv - Akershus	Ringerikskraft nett
Forum for natur og friluftsliv - Buskerud	Romerike sopp- og nyttevekstforening
Forum for natur og friluftsliv – Østfold	Skiforeningen
Føie AS	Statens vegvesen Region Sør
Glitre Energi Nett	Statens Vegvesen Region Øst
Glommen Mjøsen Skog	Stiftelsen Norges flotteste sykkelopplevelse
Hadeland O-lag	Telenor Servicesenter for nettutbygging
Haga idrettsforening	Viken fylkeskommune
Helen Østbye	Viken idrettskrets
Indre Østfold kommune	Viken Skog
Interessegruppa Mer Villmark Nå	Østfold bonde- og småbrukarlag
IL Flåværingen	Østfold bondelag
Lunner kommune	Østfold Botaniske Forening
Moss kommune	Østfold entomologiske forening
Nannestad kommune	Østfold O-krets
Naturvernforbundet i Buskerud	Østmarkas Venner
Naturvernforbundet i Oslo og Akershus	Ål IL Orientering

Sentrale høringsinstanser som har hatt verneforslagene til uttalelse:

Arbeids- og sosialdepartementet	Norgesnett AS
Avinor AS	Norsk Bergindustri
Bane NOR SF	Norsk Biologforening

Den Norske Turistforening	Norsk Bonde- og Småbrukarlag
Direktoratet for mineralforvaltning	Norsk Botanisk Forening
Forsvarsbygg	Norsk Industri
Friluftslivets fellesorganisasjon	Norsk institutt for bioøkonomi
Friluftsrådernes Landsforbund	Norsk institutt for naturforskning
Jernbanedirektoratet	Norsk Organisasjon for Terrengsykling
Hafslund nett	Norsk Orkideforening
Hallingdal kraftnett AS	Norsk Ornitologisk Forening
Kommunal- og moderniseringsdepartementet	Norsk Sau og Geit
KS	Norsk Zoologisk Forening
Landbruksdirektoratet	Norskog
Luftfartstilsynet	NTNU, Fakultetet for naturvitenskap og teknologi
Natur og Ungdom	NTNU, Ringve botaniske have
NHO Reiseliv	NTNU, Vitenskapsmuseet
Norges Bondelag	Oljedirektoratet
Norges Fjellstyresamband	Riksantikvaren
Norges Geologiske Undersøkelser	SABIMA
Norges Handikapforbund	Statens Kartverk
Norges Idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité	Statkraft SF
Norges Jeger- og Fiskerforbund	Statnett SF
Norges klatreforbund	Statskog SF
Norges Luftsportsforbund	Statskog v/ Kjetil Syrstad
Norges miljø- og biovitenskapelige universitet	Stedsnavnstjenesten for Østlandet og Agderfylkene
Norges Miljøvernforbund	Universitetet i Oslo, Institutt for biovitenskap
Norges Naturvernforbund	Universitetet i Oslo, Naturhistorisk museum og botanisk hage
Norges Orienteringsforbund	Universitetet i Tromsø
Norges skogeierforbund	Vegdirektoratet
Norges Televisjon	WWF-Norge
Norges vassdrags- og energidirektorat	

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN
Postboks 325

1502 MOSS

Dato: 29.06.2021
Saksref: 202105680-2
Deres ref.:
Side: 1 / 2

Vår saksbehandler: Bernt Amund Skarholt
Telefon:
Mobil: +47 916 55 131
E-post: bernt.amund.skarholt@banenor.no

Viken fylke - Forslag om vern av 7 skogsområder - Bane NORs høringsuttalelse til skogsområdet Krokskogstupene i Hole kommune

Det vises til brev av 26. mai 2021 med forslag til vern av 7 skogsområder i Viken fylke. Av disse er det bare verneforslaget for skogsområdet Krokskogstupene i Hole kommune som berører Bane NORs interesser.

Bane NOR kan opplyse at det for tiden forhandles om en rammeavtale og en planleggingsavtale mellom Samferdselsdepartementet og Nye Veier AS om planlegging og gjennomføring av E16 Skaret - Høggkastet og FRE 16 (Fellesprosjektet Ringeriksbanen og E16). Tiltakshaver for gjennomføring av E16 Skaret-Høggkastet-Hønefoss og Ringeriksbanen vil etter 1. august være Nye Veier AS. Bane NOR skal ivareta jernbaneinteressene også etter at Nye Veier har overtatt ansvaret.

Vernegrensa er sammenfallende med plangrensen i reguleringsplanene for Bjørum - Skaret, FRE 16 og Skaret - Høggkastet. E 16 Skaret - Høggkastet og Ringeriksbanen skal detaljprosjekteres. I denne prosessen vil det normalt være behov for å se på endringer og justeringer som følge av at det hentes inn ny kunnskap. Kunnskapsinnhenting kan for eksempel være grunnundersøkelser. Vi minner om at terrenget er sidebratt og en svært stor andel av verneområdet er utsatt for rasfare. Sikring av terrenget og detaljprosjektering kan gi behov for endring av tiltaksgrense og reguleringsplan. Et vedtak om vern nå vil være uheldig for prosjektgjennomføringen. Bane NOR ber derfor om at vedtaket om vern av Krokskogstupene utsettes. Subsidiært ber vi om at det legges inn en buffersone mellom reguleringsgrensen og grensen for naturreservatet på 50 meter inntil prosjektet er gjennomført. Dette kan redusere en omfattende saksbehandling knyttet til dispensasjonsøknader.

Områder som ligger i buffersonen mellom reservatet og det endelige vegformålet kan senere innlemmes i naturreservatet om vernehensynet fremdeles er intakt. I sum kan dette medføre et større verneområde enn høringsforslaget. Forskriften til verneområdet § 7e gir rett til etter søknad å kunne få dispensasjon fra verneplanen for nødvendig rassikring av veier inntil naturreservatet. Erfaringer viser at langs veier i slike områder vil det oppstå hendelser som gir akutt behov for tilgang, redning, avstenging og sikringstiltak i områder som grenser til veier for å kunne ivareta sikkerheten og framkommelighet for vegfarende og grunneiere/naboer. Bestemmelsene bør derfor suppleres med mulighet for umiddelbar adkomst i reservatet under slike omstendigheter.

Det forutsettes videre at vernekartene oppdateres og justeres slik at det ikke blir overlapp mellom noen av de overnevnte reguleringsplanene og reservatgrensene.

Med vennlig hilsen

Ragnhild Lien
Sjef Planforvaltning
Bane, Drift og teknologi

Bernt Amund Skarholt
sjefingeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk og sendes uten signatur

Mottakere:

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN, Eirik Walle

Kopi:

HOLE KOMMUNE
STATENS VEGVESEN
NYE VEIER AS

Fra: Christen With[christen@withmarine.no]
Sendt: 26. mai 2021 15:17:05
Til: Postmottak SFOV
Kopi: Tryterud, Elling; gw@estator.no
Tittel: Saks nummer 2021/15288 eiendom 237/1

Jeg vil gjerne få presisere at det ikke er helt riktig som dere sier innledningsvis at:

«Områdene er tilbudt for vern av skogeierne selv gjennom ordningen med frivillig vern av skog.»

Jeg har blitt forespurt om jeg kan være med på frivillig vern under forutsetning av at vi blir enige om grenser og pris.

Det er dette jeg har sagt ja til. Pris er selvfølgelig viktig. Likeså grenser, som helt klart må justeres noe.

Regner egentlig med at dette er klart og greit.

Mvh
Christen With

+47 90730000

Statsforvalteren i Oslo og Viken
Postboks 325
1502 MOSS

Dato: 26.04.2021
Vår ref: 21/03984-2
Deres ref:

Uttalelse til oppstart av verneprosess for Ryfjell, Mjellhovda og Møneåsen, Sogna, Fjellsjøhøgda, Tullebrennhaugen Reieråsen og Hurdalselvdeltaet i Moss, Hurdal, Lunner, Ullensaker, Flå og Nesbyen kommuner

POST- OG BESØKSADRESSE

Ladebekken 50
7066 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST post@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883

SWIFT DNBANOKK

IBAN NO5376940505883

ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 7. april 2021.

DMF er statens sentrale fagmyndighet ved forvaltning og utnyttning av mineralske ressurser, og skal bidra til størst mulig samlet verdiskaping basert på en forsvarlig og bærekraftig utvinning og bearbeiding av mineraler. Vi forvalter lov om erverv og utvinning av mineralske ressurser (mineralloven), og har i tillegg et særlig ansvar for at mineralressurser blir ivaretatt i saker etter plan- og bygningsloven.

Sentrale mål i mineralforvaltningen er å sikre tilgangen til mineralressursene i framtida og å hindre at viktige forekomster båndlegges av arealbruk som utelukker framtidig utnyttelse.

Om planen

Statsforvalteren i Oslo og viken har startet opp prosessen med vern av syv skogområder i Viken. Aktuell verneform for samtlige av områdene er naturreservat etter naturmangfoldloven § 37.

Det meldes oppstart for følgende fem nye områder:

- Fjellsjøhøgda, Lunner kommune, ca. 2564 daa.
- Tullebrennhaugen, Lunner kommune, ca. 694 daa.
- Mjellhovda og Møneåsen, Nes kommune, ca. 10498 daa.
- Ryfjell, Flå og Nesbyen kommuner, ca. 4259 daa.
- Sogna, Ullensaker kommune, ca. 995 daa.

Og utvidelse av følgende to områder:

- Reieråsen, Moss kommune, endring på ca. 196 daa.
- Hurdalselvdeltaet naturreservat, Hurdal kommune, endring på ca. 112 daa.

Uttalelse fra DMF

Mineralressurser er ikke-fornybare naturressurser og en langsiktig forvaltning av disse ressursene er derfor viktig. Dersom ressursene bygges ned eller båndlegges på en

annen måte, er de i mange tilfeller utilgjengelig i overskuelig framtid. DMF er i denne sammenhengen opptatt av at mineralressurser som har eller kan ha verdi ved uttak og utnyttelse, blir hensyntatt i verneprosessen.

DMF kan ikke se at de foreslåtte verneområdene berører registrerte forekomster med mineralske ressurser, bergrettigheter eller masseuttak i drift. Vi ønsker allikevel å informere om at arealene som skal utredes for Hurdalselvdeltaet og Ryfjell grenser til registrerte forekomster med henholdsvis lokal- og liten betydning i NGUs ressursdatabase¹². Dersom avgrensingen av de aktuelle områdene endres, må virkningene av vernet også inkludere vurderinger for eventuell berøring av forekomstene. Utover dette har vi ingen merknader til varsel om oppstart av verneprosess for skogområdene.

For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no. Her finner du også vår digitale kartløsning, som er et nyttig verktøy for oppdatert informasjon om mineraluttak, bergrettigheter m.m., supplert med relevante kartdata fra andre etater.

Vennlig hilsen

Dragana Beric Skjøstad
seksjonsleder

Øyvind Wormdal Selboe
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Øyvind Wormdal Selboe

Mottakere:

Statsforvalteren i Oslo og
Viken

Postboks 325

1502 MOSS

¹ Registrert forekomst Hurdalselvdeltaet:

http://aps.ngu.no/pls/oradb/grus_GP_Omrade_fakta.Main?p_spraak=N&p_objid=66202

² Registrert forekomst Ryfjell:

http://aps.ngu.no/pls/oradb/grus_GP_Omrade_fakta.Main?p_spraak=N&p_objid=46104

Til	Vår saksbehandler	Vår dato	Vår referanse
Statsforvalteren i Oslo og Viken	Catrine Curle	29.06.2021	2020/98-29/315
Postboks 325		Tidligere dato	Tidligere referanse
1502 MOSS			2021/15288

Svar på høring av forslag om vern av syv skogområder i Viken

Vi viser til forslag om vern av Krokskogstupene i Hole kommune i kommune, Krokskogstupene i Hole kommune, Ryfjell i Flå og Nesbyen kommuner, Fjellsjøhøgda i Lunner kommune, Tullebrennhaugen i Lunner kommune, utvidelse av Reieråsen naturreservat i Moss kommune og Hurdalselvdeltaet naturreservat i Hurdal kommune.

Forsvarsbygg gir høringssvar i denne type saker med det utgangspunkt å ivareta Forsvarets arealbruksinteresser.

Vi registrerer at de generelle unntakene fra ferdselsbestemmelsene inkluderer hensynet til militær operativ virksomhet i alle forskrifter og at unntak om avgang og landing med Forsvarets luftfartøyer er tatt med i nye verneforskrifter. Vi har ingen ytterligere merknader til verneforslaget.

Bjørn Bergesen
Leder Arealplan
Eiendomsforvaltning
Forsvarsbygg

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og derfor ikke signert.

Lugg, Kristin

Fra: Hans Einar Bratberg <h-bratbe@online.no>
Sendt: mandag 2. august 2021 13:28
Til: Lugg, Kristin
Emne: Re: Hørings svar Krokskogstupene

Hei, jeg prøver å lime inn vedlegget med merknad til verneprosessen. Jeg hadde ikke tilgang på skikkelig kart, dette kan jeg eventuelt ettersende, eller eventuelt ta ei befaring i terrenget hvis det skulle være tvil om hva jeg mener.

Hilsen Hans Einar Bratberg.

Hans Einar Bratberg
Lunnavegen 213
2387 Brumunddal 28.07.2021
tlf. 91339118
e-post h-bratbe@online.no

Statsforvalteren i Oslo og Viken
postboks 325
1502 Moss

Uttale til høring om verneforslag for skog i Viken.
Krokskogstupene i Hole.

Som grunneier av eiendom i Hole, gardsnr. 210, bruksnr. 15 , har jeg følgende anmerkning til opprettelse av naturreservat :
Min eiendom grenser til eiendommen med gardsnr. 198 , bruksnr. 11. For å komme til på deler av min eiendom er jeg avhengig av å bruke traktorveg som går går innom nevnte naboeiendom. Slik jeg forstår plankartet for reservatet, blir dette stykket innenfor det planlagte reservatet.
Jeg ber om at det gis ubegrenset dispensasjon for bruk av denne vegstubben. Det innebærer nødvendig vedlikehold av veg og kjøring med alle aktuelle skogskjøretøy til alle tider av året.

Med hilsen
Hans Einar Bratberg.

Statsforvalteren i Oslo og Viken
Postboks 325
1502 MOSS

Eirik Walle

Deres ref.:

Vår ref.: (oppgis ved henvendelse)
20/2517 - 3
Dir. tlf.nr.:

Arkiv:
K12

Dato:
24.06.2021

Foreløpig høringsuttalelse - verneforslag for Krokskogstupene i Hole kommune (deres ref. 2021/15288)

Statsforvalteren foreslår vern av syv nye skogområder i Viken, hvorav et av dem, Krokskogstupene naturreservat, ligger i Hole kommune. Verneforslaget er utarbeidet som følge av ordningen med frivillig vern av skog, dvs. arealene som foreslåes vernet har blitt tilbudt for vern som naturreservat av grunneierne. Hole kommune er positiv til verneforslaget. Kommunen forventer at verneforskriften tar hensyn til friluftsinnteresser i området og at vernemyndigheten utarbeider en forvaltningsplan for naturreservatet, samt god informasjon til allmennheten.

Bakgrunn

Statsforvalteren foreslår vern av syv nye skogområder i Viken, hvorav et av dem, Krokskogstupene naturreservat, ligger i Hole kommune. Verneforslaget er utarbeidet som følge av ordningen med frivillig vern av skog, dvs. arealene som foreslåes vernet har blitt tilbudt for vern som naturreservat av grunneierne. Verneprosessen for skogområdet Hvalpåsen i Hole kommune ble startet opp i november 2020, og det er stort sett det samme areal som er foreslått til vern nå under navnet Krokskogstupene. Vernearealet omfatter cirka 3641 daa og eies av 21 private grunneiere og Miljødirektoratet.

Statsforvalteren har sendt verneforslaget på høring med frist 28.7.21 for å få synspunkter og merknader til verneforslaget, spesielt på områdenavn, naturverdier i området, eventuelle konflikter med andre interesser, avgrensning, forskrifter eller evt. feil i høringsforslaget eller i adresselistene, herunder berørte gnr./bnr.

Verneforslagets formål og begrunnelse er følgende:

Formålet med naturreservatet er å bevare et skogområde som inneholder truet, sjelden og sårbar natur og som har særskilt betydning for biologisk mangfold. Området innehar naturkvaliteter av høy verdi i både nasjonal og internasjonal sammenheng. Verdiene er i hovedsak knyttet til gammel og rik barskog, edellauvskog

og blandingsskoger, rasmark og bekkekløfter hvor store deler er på kalkrik grunn. Området er svært variert og inneholder også et stort antall sårbare, sjeldne og truede karplanter, sopp, lav, fugl og insekter. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand og videreutvikle de. Det skal samtidig tas hensyn til bruk av naturreservatet til idretts- og friluftslivsformål som ikke forringer verneverdiene nevnt i første ledd.

Det skrives at «avgrensningen er foretatt etter dialog mellom Statsforvalteren og grunneierrepresentanter, og er basert på de innkomne tilbudsområdene, og reguleringsplangrenser vedtatt i forbindelse med utbyggingen av E16».

Hole kommunes vurderinger og innspill

Innenfor Hole kommunes grenser finnes det et særdeles stort artsmangfold og dermed også en relativ stor andel av vernet areal og hensynsområder per i dag. Gjennom det foreslåtte vernet vil det ivaretas viktig naturmangfold og særegne landskapselementer i store, sammenhengende arealer som strekker seg fra Holsfjorden og opp langs kanten av Krokskogen i en del av kommunen som er forholdsvis lite tilgjengelig. De kommende årene vil denne delen av kommunen være spesielt preget av anleggsarbeid ifm. E16, og vern av den verdifulle naturen som finnes til dels på begge sider av veien vil redusere den samlede belastningen på naturmangfoldet som samferdselstiltaket og klimaendringer påfører.

Det er gledelig at det foreslåtte verneområde er basert på frivillig vern og grunneiernes eget initiativ, og kommunen stiller seg positiv til forslaget.

Det forventes at det endelige vernevedtaket gir rom for brukerinteresser som er forenlig med verneformålet, og at Statsforvalteren som vernemyndighet utarbeider en forvaltningsplan og sørger for god informasjon om verneverdiene og verneformålet til allmenheten og de som ferdes i området.

Det har ikke vært mulig å legge frem uttalelsen til politisk behandling før høringsfristen utløp. Denne uttalelsen gis dermed med forbeholdt om politisk vedtak i neste møte til Hole kommunens plan- og miljøutvalg den 30.8.21.

Med hilsen

Åge-Andre Sandum
Kommunalsjef samfunnsutvikling

Miriam Geitz
Miljørådgiver

Dette brevet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Statsforvalteren i Oslo og Viken
Postboks 325
1502 MOSS

Dato	Saksbehandler	Vår ref.	Deres ref.
26.10.2023	Miriam Geitz	20/2517 - 11	

Deres ref. 2023/32479 - Høringsuttalelse oppdatert verneforslag for Krokskogstupene naturreservat

Plan- og miljøutvalget - 037/23:

Det er gjort vedtak i saken. Vedlagt følger saksframlegg med vedtak.

Plan- og miljøutvalget tok revidert verneforslag av Krokskogstupene naturreservat til orientering.

Vennlig hilsen
Miriam Geitz
Miljørådgiver

Saksframlegg

Saksbehandler	Miriam Geitz
Dok.dato	28.09.2023
Arkiv	FA-K12
ArkivsakID	20/2517

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
037/23	Plan- og miljøutvalget	PS	23.10.2023

Orienteringssak - Oppdatert verneforslag for Krokskogstupene naturreservat

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Revidert verneforslag av Krokskogstupene naturreservat tas til orientering.

Plan- og miljøutvalget - 037/23

23.10.2023

Møtebehandling:

Kommunedirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

VEDTAK - Plan- og miljøutvalget :

Plan- og miljøutvalget tok revidert verneforslag av Krokskogstupene naturreservat til orientering.

Sammendrag

I mai 2021 vedtok kommunestyret en høringsuttalelse til verneforslaget for Krokskogstupene naturreservat. Siden den gangen har grensene til det foreslåtte verneområdet blitt endret. Kommunedirektøren kan ikke se at de områdene som nå foreslås tatt med endrer kommunens tidligere vurdering av verneforslaget, og anbefaler at revidert verneforslag tas til orientering.

Saksopplysninger

Verneforslaget for Krokskogstupene naturreservat har vært på høring våren 2021. Kommunen sendte sin høringsuttalelse etter at den ble politisk behandlet i 30.08.2021 (sak 057/21, se vedlegg). Siden den gangen har grensene til det foreslåtte verneområdet blitt endret som følge av at et område har blitt trukket, mens andre arealer er ønsket tatt med i verneprosessen. Justeringene har ført til at Statsforvalteren har sendt utvidelsen av det foreslåtte verneområdet med 200 daa på tilleggshøring.

Videre fra høringsbrevet:

«Verneforslaget fra 2021 hadde et samlet areal på 3641 daa. I ettertid er det gjort enkelte grensejusteringer av verneforslaget inkludert fem tilleggsområder. Det nye verne forslaget har et samlet areal på 3736 daa. Tilleggsområdene fører ikke til endringer i verneforskriften som ble sendt på høring mai 2021.»

Som verneverdier fremhever Statsforvalteren følgende:

«Hele området er gjennomgående preget av et dramatisk landskap med bratte skråninger og stup ned mot Holsfjorden. Rasmark og nakne bergvegger forekommer spredt blant skogområdene. Skogen er variert, med gammel barskog, edellauvskog, og blandingsskog. Kalkrik grunn flere steder gir opphav til rik vegetasjon og flere sjeldne naturtyper, som lågurtfuruskog og kalkrik alm-lind hasselskog. Det er mye dødved og gamle trær i området og dette er viktige habitater for sjeldne og sårbare sopp-, lav- og insektarter. Det er også registrert flere rødlistede karplanter i området.»

Bakgrunn for saken

Siden høsten 2020 har det pågått en prosess for å verne sammenhengende skogsarealer med verdifullt naturmangfold fra Holsfjorden mot Krokskogen som naturreservat. Verneforslaget, som i oppstarten het «Hvalpåsen», er et resultat av ordningen for frivillig skogvern der grunneier(e) selv tar initiativ til vern, mens Statsforvalteren styrer prosessen og er forvaltningsmyndighet for verneområdet etter at de er vedtatt.

Kommunedirektørens vurdering

Kommunedirektøren kan ikke se at de områdene som nå foreslås tatt med endrer kommunens tidligere vurdering av verneforslaget (se vedlegg).

Konklusjon

Kommunedirektøren anbefaler at plan- og miljøutvalget tar det reviderte verneforslaget av Krokskogstupene naturreservat til orientering.

Aktuelle lover, forskrifter, avtaler m.m.:

Naturmangfoldloven

Vedlegg:

Vedlegg 1 - Tilleggshøring frivillig vern av Krokskogstupene

Vedlegg 2 - Krokskogstupene_tilleggshøring_kart

Vedlegg 3 - sak 057 21 - Vedtak av endelig høringsuttalelse - verneforslag naturreservat Krokskogstupene

Vedlegg 3a - Forslag til endelig høringsuttalelse - verneforslag for Krokskogstupene i Hole kommune

Vedlegg 3b - Høringsdokument - Verneprosess av nye og utvidede skogområder i Viken

Vedlegg 3c - Verneforskrift og kart for Krokskogstupene naturreservat - høringsversjon

Til Statsforvalteren i Oslo og Viken,
sfovpost@statsforvalteren.no

Søndre Sandås, 4. juli 2021

HØRING OM FORSLAG OM VERN AV SKOG

Naturvernforbundet i Oslo og Akershus (NOA) viser til høringsbrev, datert 25. mai 2021 og ønsker å komme med følgende innspill vedr. områdene i «vår» del av Viken (det gamle Akershus fylke):

Fjellsjøhøgda

NOA gir sin fulle støtte til forslaget. Området har store naturverdier. Vi støtter også verneforskriften med forslag om ferdselsrestriksjoner i en avgrenset sone på våren.

Når det gjelder avgrensningen har Statsforvalteren gitt følgende kommentar til vår merknad til oppstartsmelding: *"Verneforslaget tilsvarende i stor grad tilbudsarealet fra grunneier og ivaretar etter vår vurdering de viktigste naturverdiene i området."* Vi er ikke uenig i at tilbudet omfatter det meste av dette verdifulle området, men samtidig finnes annet verdifullt areal utenfor. Etter oppstartsmeldingen har Statsforvalteren inkludert nærmere 140 dekar mer enn hva som var til oppstart. NOA er ikke direkte uenig i at dette arealet kan innlemmes som mulig restaureringsareal eller praktisk arronderingsareal ovenfor grunneiers praktiske muligheter for framtidig drift, men når grunneier er positiv til å innlemme 140 dekar ekstra, tyder det på at grunneier generelt sett er positiv til frivillig vern. Det er viktig at grunneier i det minste får sjansen til å vurdere om den kan tilby noe mer areal. Vi ville anta at i det minste det begrensa arealet med tungt tilgjengelig gammelskog i Gjerdingslia med funn av bølgekjuke (NT), rynkeskinn (NT) og svartsonekjuke (NT), vil være noe grunneier kanskje kan være positiv til å tilby. Statsforvalteren må avklare dette med grunneier.

Krokskogstupene

NOA er glad for at det endelig foreligger et verneforslag for dette svært verdifulle området. De to klare bruddene i avgrensningen øst og sørøst for Utøya (gnr/bnr 234/2 og 234/5?) er svært uheldige, og NOA ber Statsforvalteren gjøre nye forøk på å få de aktuelle eierne med på vern også av disse områdene – f.eks. gjennom tilbud av makeskifteskog.

Når det gjelder forskriften, mener NOA at det også for dette området bør innføres ferdselsrestriksjoner. Krokskogstupene er en klassisk rovfuglbiotop som bør gis beskyttelse i hekkeseongen for rovfugl.

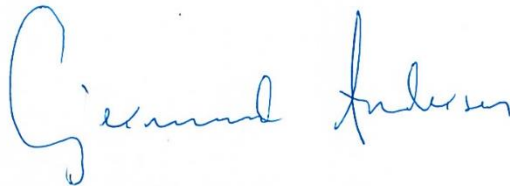
Tullebrennhaugen

NOA støtter forslaget og forslaget til forskrift. Grensen i nordvest bør vurderes utvidet noe for å gi området beskyttelse mot kraftig nordavind.

Hurdalelvdeltaet

NOA støtter utvidelsesforslaget.

Med vennlig hilsen
NATURVERNFORBUNDET I OSLO OG AKERSHUS

Gjermund Andersen,
Spesiarådgiver

Statsforvalteren i Oslo og Viken
Postboks 325,
1502 Moss

Epost: sfovpost@statsforvalteren.no

Att. Eirik Walle

Oslo 2. juli 2021

Deres invitasjon til innspill vedrørende Høring av verneforslag for skog i Viken – ref. 2021 / 15288:

Det vises til "Høring av verneforslag for skog i Viken". Norges televisjon AS (NTV) gjør oppmerksom på innledningsvis at våre synspunkter på høringen dreier seg om i hvilken grad verning av skog i de aktuelle områdene kan ha innvirkning på distribusjon av TV- og radiokanaler i det digitale bakkenettet og ikke om naturmangfold eller andre hensyn.

Norges televisjon AS (NTV) har konsesjon for utbygging og drift av det digitale bakkenettet for TV, og frekvenstillatelse for frekvensspektrumet 470 - 694 MHz. NTV leverer distribusjonskapasitet og tjenester til sine kunder NRK og RiksTV, og sørger for stabil utsending av tv- og radiokanaler i det digitale bakkenettet til alle sluttbrukere av plattformen.

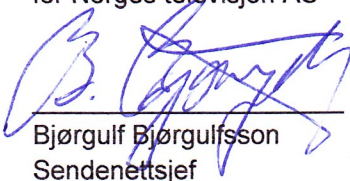
Det digitale bakkenettet er også en del av den nasjonale sikkerhet- og berefskapsinfrastrukturen i Norge, hvilket betyr at ved kriser skal NRK nå ut til befolkningen regionsvis via denne plattformen. Vern av skog kan således ikke være til hinder for at bakkenettet fortsatt skal fungere etter sin hensikt, herunder, men ikke begrenset til å være en del av den totale nasjonale infrastrukturen for sikkerhet- og beredskap. Likeledes kan ikke verning av skog medføre reduksjon av flatedekningen til det digitale bakkenettet for TV, og hvor konsekvensen vil være at sluttbrukere mister dekning og således ikke kan ta i mot TV- og radiosignaler over bakkenettet.

Det er Telenor Norge som har bygget det landsomfattende digitale bakkenettet på vegne av NTV. Som konsesjonsinnehaver er det blant annet NTVs oppgave å sikre at TV-husholdninger som benytter det digitale bakkenettet ikke mister sine TV- og radiosignaler som følge av utbygging av annen infrastruktur i samfunnet, være seg for eksempel vei, tog eller vindmøller. Det samme gjelder hvis skogvekst kan blokkere for TV-signalene.

Basert på NTVs undersøkelser så langt, er det på nåværende tidspunkt ikke mulig å si noe om hvorvidt det blir forstyrrelser for fjernsynsseere som følge av verning av skog i de nevnte områdene. NTV har imidlertid fått foreløpig tilbakemelding fra vår leverandør Telenor Norge, om at det ikke er stor sannsynlighet for forstyrrelser av TV-signalene.

Hensikten med dette innspillet er å varsle tidligst mulig at NTV forbeholder seg retten til å komme med krav om kompensasjon for nødvendige tiltak for å sikre fortsatt gode mottaksforhold for bakkenettets brukere - om det skulle vise seg at skaper problemer i form av forstyrrelser på TV-signalene.

Med vennlig hilsen
for Norges televisjon AS

Bjørgulf Bjørgulfsson
Sendenetsjef

Til Statsforvalteren i Viken

Ullevål Stadion, 11. juni. 2021

Anmodning om at orientering tillates

Norsk Orientering vil gjerne gjøre Statsforvalteren oppmerksom på Norsk Friluftsliv sitt brev til Miljødirektoratet «FORSKRIFTSMAL FOR NATURRESERVATER – FORSLAG TIL ENDRINGER», vedlagt.

I tråd med brevets forslag til endringer i forskriftsmalen punkt 1 og 2, ber vi om at orientering tillates i verneområdene.

Med vennlig hilsen

Øystein Hildeskor (s)
Generalsekretær
Norges Orienteringsforbund

Kopi Norsk Friluftsliv

Til: Miljødirektoratet

Oslo, 22. april 2020

Kopi: Klima- og miljødepartementet

FORSKRIFTSMAL FOR NATURRESERVATER – FORSLAG TIL ENDRINGER

Norsk Friluftsliv opplever gjennom våre medlemsorganisasjoner at nye verneområder i en del tilfeller setter ubegrunnede begrensninger på deres tradisjonelle aktiviteter. Grunnen er, slik vi oppfatter det, ukritisk bruk av standard forskriftsmal for nye naturreservater. Denne malen tar ikke hensyn til brukerinteressene på en tilfredsstillende måte, da det etter vår oppfatning ikke gjøres reelle konkrete vurderinger av aktuelle aktiviteter og naturmiljøets tåleevne i det enkelte området.

Denne problemstillingen har vært tatt opp med direktoratet av Norsk Friluftsliv og noen av våre medlemsorganisasjoner over lengre tid, uten at vi har registrert vesentlige endringer på dette feltet. Vi har derfor sammen med våre medlemsorganisasjoner gått gjennom forskriftmalen og kommer her med noen forslag til konkrete endringer. Disse endringene mener vi ivaretar både hensynet til verneverdiene og brukerinteressene på en tilfredsstillende måte, og i samsvar med kunnskapsgrunnlaget på feltet, se nærmere om forslagene nedfor, vedlagt forskriftsmal og eget avsnitt om kunnskapsgrunnlaget nedenfor. Disse endringene mener vi også legger grunnlaget for å nå målet om en kunnskapsbasert forvaltning.

Norsk Friluftsliv og våre medlemsorganisasjoner er positive til vern og mener at vern er nødvendig for å sikre natur- og friluftslivsverdier i et langsiktig perspektiv. Vi er også enig i at det enkelte ganger er behov for ferdselsrestriksjoner av hensyn til sårbare arter og/eller naturtyper, men vi er imot unødvendige og ikke begrunnede restriksjoner som innskrenker allemannsretten og utøvelse av jakt, fiske og annet friluftsliv.

I en tid der alt tyder på at vi trenger mer natur og mer vern av natur, er det viktig å ha friluftslivsorganisasjonene med på laget, og ikke lage en ubegrunnet og unødvendig konflikt mellom bruk og vern. Norsk Friluftsliv og våre medlemsorganisasjoner er opptatt av å ta vare på naturen og sporløs ferdsel i alt vi gjør.

Organisasjonens erfaringer

De fleste lag og foreninger er små og drives på dugnad på fritiden og har ofte mer enn nok med å drive med sine primære oppgaver, som er å skape aktivitet for sine medlemmer og befolkningen ellers. Det er derfor utfordrende for disse små lag og foreningen å følge med og ivareta sine interesser i den formelle verneplanprosessen. Resultatet har derfor, ved flere anledninger, vært at myndighetene ikke har vært klar over de aktuelle brukerinteressene, og dermed heller ikke tatt hensyn til disse. Dette har blant annet gått ut over små orienteringsklubber og deres aktiviteter som turorientering og mindre orienteringsløp.

Våre medlemsorganisasjoners erfaringer kan oppsummeres slik:

- Organisasjonenes bruk av naturen blir ikke automatisk fanget opp når nye verneområder utredes og kartlegges. Organisasjoner må selv ta initiativ til å fremme sin naturbruk i forbindelse med forvaltningens arbeid med verneforskrift.
- Vedtak om restriksjoner på aktivitet/bruk i verneområder mangler ofte en faglig begrunnelse. Det gjennomføres sjeldent forundersøkelser av ulike aktiviteters slitasje og påvirkning på naturgrunlaget.
- Stor variasjon i kunnskap og holdninger til natur- og friluftslivsorganisasjoners aktiviteter ift. naturbruk, slitasje og påvirkning på dyrelivet, skaper ulike praktiseringer av verneforskrifter hos forvaltningsmyndigheten.
 - Behov for klargjøring av forbudet mot bruk av naturreservat til «større arrangement» jf. §3-d. Hva menes med «større arrangement»?
- Dagens håndhevelse av verneforskrifter innebærer et generelt tungt byråkrati som er krevende å følge opp for lokalforeninger og klubber som baserer seg på frivillig arbeid og dugnad.
 - Krevende å lage gode søknader og senere følge dette opp.
 - Lange behandlingstider av søknader om dispensasjon til f.eks. arrangementer medfører usikkerhet og manglende avklaring ift. planlegging av arrangementer fram i tid.

Forslag til endringer i forskriftsmalen

Norsk Friluftsliv har sammen med våre medlemsorganisasjoner gått gjennom forskriftsmalen og kommer her med forslag til endringer. Forslagene til endringer er lagt inn med rød skrift i kursiv, i vedlagt forskriftsmal.

Vi mener forskning og offentlige uttalelser angående større arrangementers påvirkning, eller rettere sagt manglende påvirkning, støtter opp under våre forslag til løsninger. Det gis en kort oppsummering av kunnskapsgrunnlaget nedenfor

Vi har følgende forslag til endringer av forskriftsmalen, se også vedlegg der endringene er lagt inn med rød skrift i kursiv):

1. Det er viktig at brukerinteressene blir kartlagt på en aktiv og tilfredsstillende måte og at det tas hensyn til dette i utforming av verneforskriften, jf. naturmangfoldlovens § 41 som sier at saksbehandlingen skal legge til rette for mest mulig klarhet om verneformål og verneverdier, lokal bruk og kunnskap om verneverdier, avgrensning av området og følger av vernet. *Vi har derfor lagt inn hensynet til brukerinteressene i innledningen og merknadene til § 1.*
2. I § 3 d) har vi tatt inn at det er større arrangementer «som kan forringe verneverdiene» som er forbudt. For å gjøre det enkelt og forutsigbart, både for forvaltningen og for arrangører, slik at mindre arrangementer kan foregå uten et omfattende byråkrati, er det et stort behov for å klargjøre hva som ligger i begrepet «større arrangementer». *I merknaden til § 3 har vi derfor lagt inn at med «større arrangement» menes normalt arrangementer over 200 deltakere. Vi har også lagt inn forutsetningen om fellesturer og fellestreninger normalt ikke regnes som større arrangementer. Det samme gjelder utsetting av turposter og liknede, men for å hindre uheldig plassering av poster, turpostkasser etc., mener vi plassering derfor bare bør avklares med forvaltningsmyndigheten uten at det må søkes om. Fordi det er svært få poster som har over 200 besøkende, og gjennomsnittlig antall besøkende ligger langt under dette, bør dette kunne avklares på enkelt og ubyråkratisk måte.*
3. Stier og løyper er friluftslivets viktigste infrastruktur, og vi mener det i utgangspunktet må være tiltatt å vedlikeholde dette også i verneområder. *I § 4 har vi derfor lagt inn som generelt unntak at vedlikehold av eksisterende stier og løyper, herunder merker, skilter, kloppe og bruer, i*

benhold til tilstand på vernetidspunktet er tillatt. I tillegg I merknaden til § 4 har vi samtidig lagt inn at det må gjøres en konkret vurdering om det er behov for unntak av hensyn til verneverdiene.

4. For å gjør det enkelt og forutsigbart, både for forvaltningen og for arrangører, mener vi at årlige arrangementer over 200 deltakere bør være tillatt, forutsatt at det er inngått en avtale om dette mellom forvaltningsmyndigheten og arrangør. En slik formalisert avtale vil sikre kontakten og samarbeidet mellom forvaltningsmyndigheten og arrangør. I § 4 har vi derfor lagt inn som et generelt unntak at større årlige arrangementer, som har naturen som naturlig arena, er tillatt, forutsatt at det er inngått avtale om dette med forvaltningsmyndigheten. I merknaden til § 4 har vi lagt inn at det må settes konkrete vilkår på bakgrunn av en faglig avveining mellom verneverdiene og brukerinteressene. Vi legger ved et godt eksempel på slike avtaler som er inngått mellom forvaltningsmyndigheten og arrangør av årlige arrangementer, samt en verneforskrift som vi mener har løst dette på en god måte.
5. For enkeltstående større arrangementer mener vi det er naturlig at det må søkes om dispensasjon, og at dette kan gis etter en konkret faglig vurdering. Vi har derfor lagt inn en kommentar om dette i merknad til § 7.

Kunnskapsgrunnlaget

Det er et mål om kunnskapsbasert forvaltning av norsk natur, noe som også må gjelde forvaltningen av verneområder i forhold til aktivitet. Nedenfor gis en kort kunnskapsstatus om orienteringssporten påvirkning på naturmiljøet. Denne kunnskapen vil også ha overføringsverdi til andre større og mindre arrangementer i regi av friluftslivsorganisasjonene. Vi ser at kunnskapsgrunnlaget er noe begrenset, og vi skulle gjerne sett at det hadde vært gjort mere på dette feltet. Det som likevel finnes viser at påvirkningen av større arrangementer på naturmiljøet er begrenset.

Night Hawk 2014 i Skjennungsåsen friluftsområde, Oslo

Gjennomført av SNO (Statens naturoppsyn), på oppdrag av Fylkesmannen i Oslo og Akershus. Arrangement: Natt og dag-stafett med 438 deltakere. 415 var innom en av postene. Evaluering sammendrag (SNO/P M Eid): «Sporene i terrenget etter dette orienteringsløpet ser ut til å være små og reversible»

NM i ultralangdistanseorientering 2014 i Svarteliåsmyra naturreservat, Førde

Gjennomført av Fylkesmannen i Sogn og Fjordane. Arrangement: 133 deltakere.

Ultralang betyr opptil 2 km mellom postene, ofte ulike veivalg. Evaluering sammendrag (FMSF/J. E. Anonby): «Grovt sett var det ikkje alvorlege skade-verknader» «mange myrar er inne i en opptørkingsprosess» «det er et ope spørsmål om trakk kan bidra til dette» «trengs vesentlig meir forskning på norske myrar og prosessane som skjer der».

Kommentar: For begge disse arrangementene har Norges Orienteringsforbund og deres arrangører bedt om mer utfyllende rapporter, men dette har ikke vært prioritert fra det offentlige. Dette tolkes som at det offentlige ikke ser orientering som en ulempe for verneverdiene.

Jukolakavlen 1995 i Sibbo, Finland

Gjennomført av innleide økologer Tero Myllyvirta og Mikael Henriksson på oppdrag fra Sibbo kommun, Kaukmetsäläiset r.f. Skogsindustrin r.f. , Miljöministeriet samt

Undervisningsministeriet. (Grunneiere og berørte departement, red.anm.) Arrangement:

ca 8000 deltakere, stafett hvor de beste lagene fullfører på natten. Evaluering sammendrag: Jukola-95 som ordnades i juni månad förorsakade en kraftigt men mycket begränsat slitage på växtligheten och markskiktet. På ca 0,5 % av området sågs spår av slitage på växt och markskiktet. I september 1995 var slitage området endast 0,3 % av den totala orienteringsarealen. Våren 1996 sågs spår på 0,15 % och till hösten på ca 0,1% av området. Under 1997-1999 sjönk nivån i medeltal något men på vissa områden steg slitage nivån något vilket torde bero på rekreatjonsanvändningens ökning. Kommentar: Undersökelsen varte i 4 år, ved avlutningen i 1999 hadde slitasjen økt de steder hvor befolkningen hadde tatt i bruk nye stier, ikke ellers.

O-ringen 1997 i Västerbotten, Sverige

Gjennomført av Umeå universitet, inst. för ekologisk botanik. Arrangement: ca. 20.000 deltakere (verdens største orienteringsarrangement). Evaluering sammendrag (Umeå universitet/ B-G Jonsson et al): Den viktigaste slutsatsen från denna studie är att de 102 tävlande som passerade det studerade området med lågor nästan inte påverkade dem alls. Den påverkan som skedde på lågorna måste från naturvårdssynpunkt betraktas som försumbar. Ingen rödlistad eller mer vanlig mossa eller svamp som fanns innan tävlingen hade försvunnit från de studerade lågorna. Kommentar: Undersökelsen omfattet kun

«Tramp av Orienterare på granlågør i en nyckelbiotop» hvor miljøstyrelsen hadde tillatt forskning. Normalt vil læger/nøkkelbiotoper sperres for løpere.

Andre aktuelle problemstillinger

I tillegg til å tilpasse malen for verneforskriften til arrangementer og aktiviteter i regi av friluftslivsorganisasjonene, har våre medlemsorganisasjoner tatt opp følgende problemstillinger:

- Behov for gjennomgang av eldre verneforskrifter og mulige justeringer av restriksjoner i forhold til ny og oppdatert kunnskap om aktiviteters omfang i tid og rom, samt naturpåvirkning.
- Utfordringer med godkjenning og gjennomføring av redningsøvelser i verneområder.

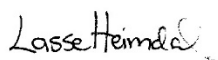
Oppfølging og videre prosess

Det er et nasjonalt mål at friluftslivets posisjon skal ivaretas og videreutvikles gjennom ivaretagelse av allemannsretten, bevaring og tilrettelegging av viktige friluftslivsområder, og stimulering til økt friluftslivsaktivitet for alle, jf. Friluftslivsmeldingen og Handlingsplan for friluftsliv. Det er derfor viktig at det ikke legges unødvendige og ikke-begrunnede restriksjoner på allemannsretten og de aktivitetene som kan gjennomføres i henhold til denne retten.

Norsk Friluftsliv forventer nå, etter gjentatte forsøk over flere år, at Miljødirektoratet tar tak i de problemstillingene og de forslagene vi kommer med på en rask og konstruktiv måte. Norsk Friluftsliv vil sammen med våre medlemsorganisasjoner gjerne bidra i den videre prosessen.

Vi ser fram til en rask respons på denne henvendelsen og de forslagene vi kommer med, og ber samtidig om et møte der vi kan utdype våre synspunkter og forslag!

Med vennlig hilsen
Norsk Friluftsliv

Lasse Heimdal
Generalsekretær

Hans Erik Lerkelund
fagsjef naturforvaltning

Vedlegg:

- Forskiftsmal med våre forslag til endringer, datert 22.4.2020
- Avtale, datert 28.10.2014, mellom FM i Sør-Trøndelag og NTNU, med forlengelse av avtalen, datert 28.5.2019.
- Forskrift for Århanemyra naturreservat

Forskriftsmal for naturreservat opprettet med hjemmel i naturmangfoldloven § 37

Forskriftsmalen skal brukes for alle naturreservater som opprettes med hjemmel i naturmangfoldloven § 37. Lokale tilpasninger kan gjøres ut fra en vurdering av verneverdiene *og brukerinteressene* i det enkelte område, men standardformuleringer skal brukes det er det ikke er spesielle forhold som krever andre formuleringer. Merknadene til de enkelte bestemmelsene gir nærmere føringer.

Forskriftsmalen er oppdatert pr. juni 2018

Forskrift om vern av ... naturreservat, ... kommune, ... fylke

Fastsatt ved kongelig resolusjon med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr.100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som inneholder truet, sjelden eller sårbar natur ... / representerer en bestemt type natur ... / har særskilt betydning for biologisk mangfold i form av ... / utgjør en spesiell geologisk forekomst eller har særskilt naturvitenskapelig verdi i form av ...

Beskrivelse av området ...

[Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget]

Merknad til § 1:

Formålet med vernet skal beskrives konkret for det enkelte verneområde, og skal knyttes opp mot vilkårene i naturmangfoldloven § 37, som angir hvilke områder som kan vernes som naturreservat.

Det er tilstrekkelig at ett av alternativene i § 37 er oppfylt. Som naturreservat kan også vernes et område som er egnet ved fri utvikling eller aktive gjenopprettningstiltak å få slike verneverdier som nevnt. Verneforskriften kan også inneholde bestemmelser for vern av kulturminner som ligger i reservatet, men dette er ikke en del av verneformålet. Friluftsliv skal heller ikke være en del av verneformålet i naturreservater, selv om området skal kunne brukes til friluftsliv. *Selv om friluftsliv og idrett ikke er en del av verneformålet er det viktig at friluftslivs- og idrettsinteressene blir kartlagt på en aktiv og tilfredsstillende måte i verneprosessen, slik at verneforskriften blir tilpasset disse interessene så langt det lar seg gjøre av hensyn til verneverdiene, jf. naturmangfoldlovens § 41 som sier at saksbehandlingen skal legge til rette for mest mulig klarhet om verneformål og verneverdier, lokal bruk og kunnskap om verneverdier, avgrensning av området og følger av vernet.*

Formålsbestemmelsen kan også inneholde en målsetting med vernet, for eksempel å opprettholde området urørt, eller at området skal være et referanseområde.

I verneområder hvor det drives samisk reindrift, skal det gå frem av formålsbestemmelsen at formålet også omfatter bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

§ 2. (geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr/bnr: ... kommune: ...

Naturreservatet dekker et totalareal på ... dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i ... kommune, hos Fylkesmannen i..., i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

Merknad til § 2:

Det er kun eiendommer som ligger innenfor verneområdets grenser som skal listes opp i forskriften. Eiendommer som ligger utenfor verneområdet, men som grenser inn til verneområdet eller har rettigheter innenfor verneområdet skal ikke tas med i opplistingen.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet. I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra naturreservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, forsøpling, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d) Bruk av naturreservatet til større arrangementer *som kan forringe verneverdiene* er forbudt.
- e) Bålbrenning er forbudt.

Merknad til § 3:

Bestemmelsen angir hvilke aktiviteter og tiltak som er forbudt. Opplistingen skal være så konkret som mulig og tilpasses det enkelte verneområde. Dette innebærer for eksempel at forbud mot opplag av båter bør tas inn i områder med ferskvann, men tas ut i områder hvor dette ikke er aktuelt.

Etter en konkret vurdering kan det være aktuelt å sette forbud også mot andre aktiviteter som kan ha en negativ innvirkning på verneformålet, for eksempel bruk av modellfly/droner eller vannsportaktiviteter. Avhengig av områdets karakter kan det være behov for en nærmere presisering av noen av forbudene som er nevnt, for eksempel forbudet mot forstyrrelse av dyrelivet. Dersom det skal åpnes for bålbrenning, enten på etablerte bålplasser eller med tørrkvist eller medbrakt ved må bålbrenningsforbudet tas ut av § 3, evt. omskrives til "Bålbrenning er forbudt, med unntak for etablerte bålplasser ..."

Forbud mot større arrangementer er tatt inn som standard. *Med større arrangementer menes normalt arrangementer med over 200 deltakere. Fellesturer og fellestreninger regnes normalt ikke som større arrangementer. Det gjør heller ikke utsetting av turposter og liknede, men for å hindre uheldig plassering av poster, turpostkasser etc., bør plassering avklares med forvaltningsmyndigheten.*

Forskriftsmalen har en særskilt dispensasjonsbestemmelse som åpner for å gi tillatelse til aktiviteter nevnt i denne bestemmelsen.

Ut fra verneformålet for det enkelte området kan det vurderes konkrete unntak eller tilpasninger til disse bestemmelsene.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Beiting.
- e) Utsetting av saltsteiner.
- f) Vedlikehold av eksisterende bygninger, veier og andre anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet.
- g) Vedlikehold av eksisterende stier og løyper, herunder merker, skilter, klopper og bruer, i henhold til tilstand på vernetidspunktet, samt fjerning av vindfall over disse stiene og løypene.*
- h) Større årlige arrangementer som har naturen som naturlig arena, forutsatt at det er inngått avtale om dette med forvaltningsmyndigheten.*
- i) [Drift og vedlikehold, samt nødvendig istandsetting ved akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg.
- j) Oppgradering eller fornyelse av kraftledninger for heving av spenningsnivå og økning av linjetverrsnittet, nå tiltaket ikke skader verneverdiene angitt i verneformålet nevneverdig.]

- a) Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b) Utenom eksisterende veier/stier er bruk av sykkel, hest og ridning forbudt.

Merknad til § 4:

Bestemmelsen angir generelle unntak fra vernebestemmelsene, dvs. aktiviteter som kan skje uten søknad eller tillatelse fra forvaltningsmyndigheten.

Etter en konkret vurdering av forholdene i det enkelte verneområde kan det være aktuelt å fastsette generelle unntak for andre aktiviteter eller fjerne unntak som fremgår av malen. I områder hvor det er eksisterende kraftlinjer skal unntaksbestemmelsene for kraftlinjer tas inn (se også § 6 og § 7 om motorferdsel).

Normalt skal det tas inn unntak for beiting og utsetting av saltsteiner. Eventuell motorferdsel i forbindelse med dette reguleres i § 7.

Unntak for vedlikehold tilpasses anlegg som finnes i naturreservatet. Med vedlikehold menes opprettholdelse av standard på vernetidspunktet. Vedlikehold av veier tas bare med dersom det er veier i reservatet. Med vedlikehold av vei menes tiltak eller arbeid for å holde veien ved like eller opprettholde samme standard som veien hadde på vernetidspunktet. Dersom det er aktuelt med for eksempel oppgradering av standard eller utvidelse må dette tas inn som et søknadspliktig tiltak.

Vedlikehold av eksisterende stier og løyper, herunder merker, skilter, klopper og bruer, i henhold til tilstand på vernetidspunktet tas inn som standard. I tillegg bør det normalt være tillatt å fjerne vindfall over stier og løyper. Det må likevel gjøres en konkret vurdering om det kan være behov for enkelte unntak av hensyn til verneverdiene.

Større årlige arrangementer (over 200 deltakere), som har naturen som naturlig arena, bør være tillatt, forutsatt at det inngås en avtale mellom forvaltningsmyndighetene og arrangør hvor det settes konkrete vilkår på bakgrunn av en faglig avveining mellom verneverdiene og brukerinteressene, samt at kontakten mellom forvaltningsmyndigheten og arrangør formaliseres. Dette sikrer et langsiktig samarbeid mellom forvaltningsmyndigheten og arrangør slik at gjennomføringen tar hensyn til verneverdiene. For gjennomføring av større enkeltstående arrangementer kan det gis tillatelse etter § 7.

Dersom bålbrekking etter en konkret vurdering av naturtype og størrelse på naturreservatet skal være tillatt, må dette tas inn i denne paragrafen. Det kan være aktuelt å tillate bålbrekking kun på angitte plasser og/eller med tørrkvist eller medbrakt ved.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b) Utenom eksisterende veier/stier er bruk av sykkel, hest og ridning forbudt.

Merknad til § 5:

Bestemmelsen regulerer all ferdsel, både ferdsel til fots og motorisert ferdsel. Første ledd er en aktsomhetsbestemmelse som sier at all ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til verneverdiene.

Andre ledd inneholder konkrete forbudsbestemmelser som gjelder ferdsel. Forbud mot motorisert ferdsel skal tas inn i alle naturreservater. Forbudet innebærer at all motorferdsel krever tillatelse etter verneforskriften i tillegg til etter motorferdselloven. I noen naturreservater er det nødvendig med ferdselsrestriksjoner også for ferdsel til fots. Ferdselsrestriksjoner i hekketiden er aktuelt i alle områder hvor funksjon som hekkelokalitet inngår som verneverdi. Dersom det skal fastsettes ferdselsforbud skal dette tas inn som eget punkt i denne bestemmelsen.

Sykling og ridning/bruk av hest skal som utgangspunkt være tillatt på veier og stier. Dersom det i verneområdet ikke er veier eller stier, eller det er særskilt naturfaglig begrunnelse som tilsier totalforbud, må dette omtales særskilt i høring og tilrådning. Veier og stier kan avmerkes på vernekartet eller på kart i forvaltningsplan der det er aktuelt.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c) [Nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten.]
- d) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

Merknad til § 6:

Bestemmelsen angir generelle unntak fra hovedregelen om ferdsel, dvs. ferdsel som kan skje uten søknad eller tillatelse fra forvaltningsmyndigheten. I de fleste områder vil denne bestemmelsen kun regulere motorferdsel, da ferdsel til fots vanligvis er tillatt. I områder med ferdselsforbud må eventuelle unntak fra ferdselsforbudet tas inn her.

Forslag fra Norsk Friluftsliv til endringer i forskriftsmalen, 22.4.2020

Endingene er skrevet med rød skrift i kursiv

Det generelle unntaket for militær virksomhet og rednings- og oppsynstjeneste mv. skal inn som standard i alle områder. Unntaket omfatter ikke øvingsvirksomhet, men dersom det i noen områder er aktuelt å tillate dette, må dette spesifiseres som eget unntak i § 7.

Andre ledd angir konkrete unntaksbestemmelser fra ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd.

Der det er aktuelt kan det åpnes for motorferdsel for uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget. Som lett beltekjøretøy anses håndholdt beltekjøretøy som for eksempel elgtrekk eller tilsvarende, og ATV med belter. Begrepet lett avgrenses mot beltevogn og andre tyngre kjøretøy.

Det kan gjøres unntak for motorferdsel på eksisterende veier. Som veier regnes kun veier som er opparbeidet for kjøring med bil. Traktorveier er ikke å anse som vei men regnes som utmark etter motorferdselloven, om omfattes derfor av forbudet mot motorferdsel i utmark. Det skal ikke gjøres generelt unntak for motorferdsel på traktorveier, men det kan åpnes for nødvendig motorferdsel på traktorveier i forbindelse med jord- og skogbruk. Det kan åpnes for nødvendig transport til hytter som søknadspliktig tiltak i § 7. Det skal ikke åpnes for persontransport. Det kan gjøres unntak for motorisert ferdsel på vann der motorferdsel er tillatt etter motorferdselloven. Dersom det i noen områder er aktuelt å åpne for generell tillatelse til oppkjøring av skiløyper langs eksisterende trasé må dette tas inn i denne bestemmelsen. I områder med samisk reindrift må det tas inn særskilte bestemmelser om nødvendig motorferdsel i tilknytning til dette. I områder med kraftlinjer skal det tas inn unntak for motorferdsel ved akutsituasjoner.

All annen motorferdsel i naturreservater skal skje etter søknad. Egne dispensasjonsbestemmelser kan vurderes i § 7.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Avgrenset bruk av naturreservatet for aktiviteter nevnt i § 3.
- b) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- c) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
- d) Oppsetting av gjerder for beiting.
- e) [Oppgradering og fornyelse av kraftledninger som ikke faller inn under § 4.
- f) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold, samt oppgradering og fornyelse av eksisterende kraftlinje.]
- g) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 og § 7 ...

Merknad til § 7:

Bestemmelsen angir aktiviteter og tiltak som forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon til etter søknad.

Dispensasjonsbestemmelser skal fastsettes konkret for det enkelte verneområde. Det kan være aktuelt å fastsette spesifiserte dispensasjonshjemler for andre aktiviteter eller ta ut dispensasjonshjemler som allerede står oppført i malen.

Det kan etter § 7 a gis dispensasjon til større enkeltstående arrangementer, dvs. arrangementer med over 200 deltakere etter en konkret faglig vurdering. Ved årlige gjentakende arrangementer bør § 4 brukes.

Forslag fra Norsk Friluftsliv til endringer i forskriftsmalen, 22.4.2020

Endingene er skrevet med rød skrift i kursiv

Bestemmelsen skal angi alle aktiviteter og tiltak det i verneplanprosessen vurderes som aktuelt å dispensere til, også motorferdsel. Det skal angis konkret hvilke motorferdselsformål det skal kunne gis dispensasjon til, for eksempel i forbindelse med vedlikehold eller oppsetting av gjerder, utsetting av saltstein mv.

Det må vurderes konkret om det er aktuelt å ta inn dispensasjonshjemmel for øvingsvirksomhet til formål nevnt i § 6 første ledd, eller til uttransport av felt elg og hjort med annet kjøretøy enn lett beltekjøretøy. Det kan vurderes unntak for blant annet oppkjøring av skiløyper, eventuelt omlegging av etablerte løyper til ny trasé.

Dersom det er kraftlinjer i området skal det tas inn egen unntaksbestemmelse som gjelder oppgradering eller fornyelse, og motorferdsel ut over akuttsituasjoner.

I reservater hvor det drives samisk reindrift må det vurderes å ta inn dispensasjonshjemmel for bruk av luftfartøy eller motorkjøretøy på barmark i forbindelse med reindrift, og andre unntaksbestemmelser knyttet til reindrifutsutøvelse som oppføring av gjerder, uttak av trevirke til brensel, rydding av eksisterende drivingslei etc. Unntaksbestemmelsene i forbindelse med reindrift er knyttet opp mot forvaltningsplan for verneområdet, som koordineres i forhold til reindrifas distriktsplan.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det kan/skal utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning og skjøtsel av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks. Samtidig oppheves ... [tittel og dato på eventuell forskrift som oppheves ved vedtaket.]

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Postboks 4710 Sluppen, 7468 Trondheim
Sentralbord: 73 19 90 00, Telefaks 73 19 91 01
Besøksadresse: E. C. Dahls g. 10

Saksbehandler
Ellen Arneberg
Miljøvernavdeling

Innvalgstelefon
73 19 91 19

Vår dato
28.10.2014
Deres dato
16.03.2014

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2014/2140-432.4
Deres ref.

NTNU v/ Stig Berge
stig.berge@ntnu.no

Bymarka naturreservat – flerårig godkjenning av orienteringsarrangementer - NTNUI mfl

Orienteringsavdelingene i NTNUI og Freidig søker om flerårig godkjenning av orienteringsløp i regi av ulike aktører. Fylkesmannen gir 5-årig fritak fra samrådsplikten på nærmere oppgitte vilkår. Det er adgang til å påklage dette vedtaket til Miljødirektoratet.

Vi viser til brev av 16. mars 2014 og diverse epostveksling og telefonsamtaler i etterkant.

Søknaden

NTNUI og Freidig har o-kart innenfor reservatet, og er brukere av området. De ønsker å bidra til å etablere praktiske ordninger for utøvelse av orienteringsidretten innenfor verneområdet, samtidig som verneinteressene blir ivaretatt.

Søker beskriver aktiviteten til orienteringsmiljøet i Bymarka slik:

Bymarka (fellesbetegnelse for marka vest for byen) inklusive naturreservatet har vært brukt av o-idretten siden 1920-30-tallet. Den «moderne» orienteringen kom i 1960-årene med utvikling av spesialkart for o-løp og sterk vekst. Fra 1980-årene, da bedriftsorienteringen fikk et sterkt oppsving, har aktiviteten vært på omtrent konstant nivå. Det er lite som tyder på at dette bildet vil endre seg vesentlig i nær fremtid. Forventet aktivitet i de forskjellige delene av Bymarka de neste fem årene er vist i et eget vedlegg. Tallene er basert på en ekstrapolering av aktiviteten de siste årene.

O-løp og tur-o setter spor i marka, i form av tråkk i vegetasjonen. For den type o-aktiviteter som er aktuelle for Bymarka er disse tråkkene svært lokale, synlig stort sett de siste 50-100 m inn og ut av poster. Søker mener å ha god dokumentasjon, bl.a. fra en undersøkelse som ble foretatt i 1990-årene i samarbeid med Fylkesmannens Miljøvern- og helseavdeling, for at tråkkene forsvinner i løpet av relativt kort tid (1-3 år, avhengig av type vegetasjon). Løypeleggerne (det gjelder konkurranse-orientering så vel som tur-o) søker å unngå løpsområder og traséer som nylig er brukt. Dette fører til en spredning av aktiviteten, og naturen får god tid til å lege sporene.

Søker hevder videre at det aktivitetsnivået o-idretten har hatt i 30 - 40 år ikke har satt varige spor i marka.

På dette grunnlaget foreslår søker at faste, årlige arrangement får en åpen dispensasjon til å bruke naturreservatet. Andre arrangement må det søkes om, på vanlig måte. Ordningen forutsetter selvsagt at de årlige arrangementene holder seg innenfor de samme rammene som i dag, med hensyn til bruk av marka, deltakelse o.l. Det forutsettes videre at de generelle retningslinjene for o-idretten blir fulgt, se vedlegg Retningslinjer for VDG-arbeid. Søker forutsetter også at denne ordningen med mellomrom (f.eks. hvert 5. år eller etter behov) bør revideres.

Følgende tabell er lagt ved:

Freidig og NTNUI har kartrettigheter og orienteringskart over nordre deler av Bymarka, inklusive Naturreservatet. Det aller meste av området er offentlig eid. Basert på aktiviteten de siste ti-årene anslår vi antall og typer arrangement i dette området de neste fem årene som vist i tabellen. Anslått aktivitet i private skoger (Byåsen/Leinstrandmarka/Bynesmarka) er også tatt med, for oversiktens skyld. Klubbtreninger er holdt utenfor. Disse kan ha opptil 50 deltakere.

Arrangement i andre områder der Freidig og NTNUI har o-kart (Malvikmarka, Mostadmarka, Garli, Oppdal m.v.) er holdt utenfor.

Type løp	Klubb	Antatt deltakelse	Ukedag	Anslått antall arrangement de neste fem år, fordelt på område (eier)		
				Bymarka (kommunen)	Naturreservat	Privat (Byåsen/Leinstrandmarka/Bynesmarka)
Klubbmesterskap	Freidig	150	Hverdag	4	1*)	0
Klubbstafett	Freidig	200 - 300	Helg	5	2*)	3
Rekruttløp	Freidig	150	Hverdag	4	1*)	1
Turorientering****)	Freidig	600****)	Alle	5	3**)	5
Kretsloop	Freidig	200-300	Helg	3	Etter søknad	2
KM/Midt-Norsk	Freidig	600	Helg	1	Etter søknad	1
Hu og Hei	NTNUI	250-400	Lørdag	5	5	5
Kretsloop	NTNUI	200 - 300	Helg	2	Etter søknad	0
Bedriftsløp (STMBK)	Diverse bedr.	150 - 350	Tirsd el. lørd	22	3	10
Bedriftsløp (interne)	NTNU m.fl	40-80	Torsdag	30	5	10

*) Mindre deler av de lengste løypene, med utgangspunkt i Trollabanen eller Fjellseterområdet.
 **) Deler av reservatet, med spredning av belastningen fra år til år.
 ***) Solgte konvolutter.
 *****) Hvert år settes ut 105 poster i flere deler av Bymarka/Leinstrandmarka. Områdene endres noe fra år til år.
 I tillegg til arrangementene i tabellen kommer antatt 15 løp på Byåsen ILs kart (Solemsåsen – Haukvatnet – Leirsjøen) og Trollelgs kart (Rønningen – Saupstad).

Søknaden er vurdert i henhold til

1. Forskrift om Bymarka naturreservat av 2. september 2005 (www.lovdato.no, under lokale forskrifter)
2. Forvaltningsplan for Bymarka naturreservat i Trondheim kommune 2010-2020 (<http://www2.fylkesmannen.no/liste.aspx?m=4230&amid=3450074>)
3. Naturmangfoldloven

Verneformål og verneforskrift

Formålet med fredningen av Bymarka naturreservat er:

"å bevare et barskogområde med naturskogkvaliteter som er typisk for naturtypen i denne regionen med sitt biologiske mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser. Området har en særskilt pedagogisk og vitenskapelig betydning som et område som har restaurert seg fra tidligere sterk påvirkning. Området er egenartet i form av at det har stor

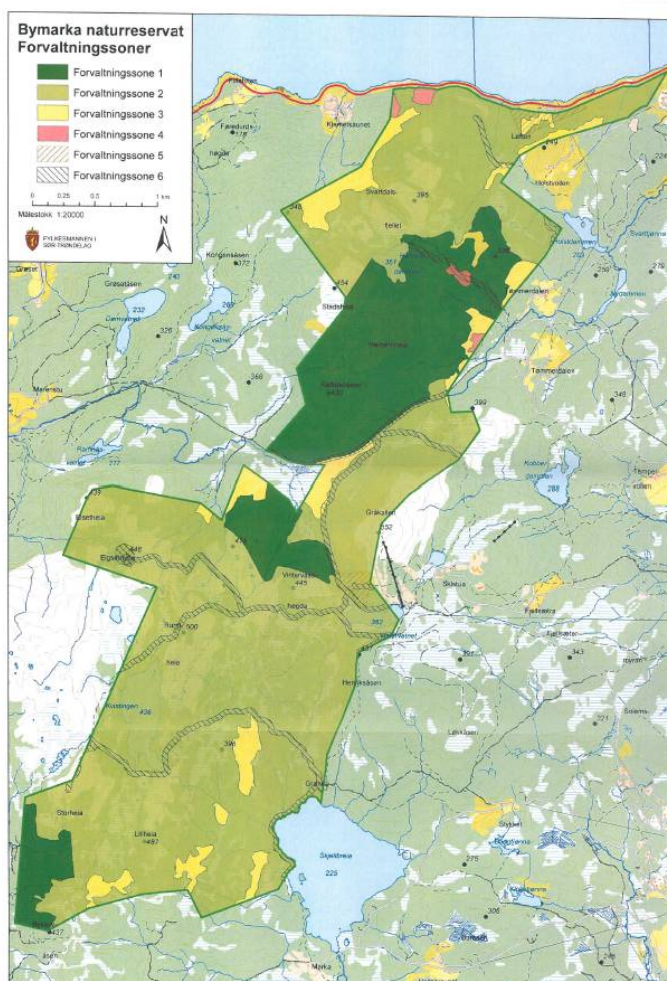
variasjon i vegetasjonstyper, eksposisjoner og høydelag. Verneområdet ligger i et regionalt viktig friluftsområde.” (§ 2 i forskrift om Bymarka naturreservat)

For reservatet gjelder at vegetasjonen, herunder døde busker og trær er fredet mot skade og ødeleggelse. Videre er dyrelivet med reirplasser og hiområder fredet mot skade og ødeleggelse. (§ 3 punkt 1)

Bruk av naturreservatet til teltleirer, idrettsarrangementer eller andre større arrangementer er forbudt (§ 3 punkt 5). Bestemmelsen er likevel ikke til hinder for skånsom bruk av naturreservatet til idrettsarrangementer i samråd med forvaltningsmyndigheten (§ 4 punkt 12). I forvaltningsplanen for Bymarka er følgende retningslinjer lagt for arrangering av orienteringsløp:

1. Store orienteringsløp bør ikke berøre reservatet.
2. Start og mål skal være utenfor reservatet, eller unntaksvis i tilknytning til veien til Elgsethytta for mindre løp.
3. Postene må forsøkes tilpasset slik at tråkksvak mark unngås ved løp mellom postene.
4. Over tid bør løp spres i reservatet, slik at ulike deler belastes i ulike år.
5. Bare deler av løp bør legges i reservatet, slik at belastningen over tid reduseres.
6. For årvisse løp kan det gis flerårige tillatelser, innenfor visse rammer ut fra punktene over.

Videre er Bymarka naturresevat i forvaltningsplanen delt inn i ulike forvaltningssoner. Se kart neste side.

Kartet viser forvaltningsplanens inndelinger i forvaltningssoner. Forvaltningszone 1 «Gammel naturskog» innehar de største verneverdiene i reservatet i dag, med gammel granskog som i liten grad er påvirket av hogst, skogplanting og tekniske inngrep.

Fylkesmannens vurderinger

Kunnskapsgrunnlaget (§8 i naturmangfoldloven) i denne saken er relativt godt og er brukt som grunnlag for forvaltningsplanen for området (se litteraturliste i forvaltningsplanen). Orienteringsløp er vurdert spesielt i forvaltningsplanen, og det er satt opp retningslinjer for hvordan slike løp skal behandles.

NTNU og Freidig ønsker en flerårig dispensasjon til å arrangere sine orienteringsløp innenfor grensene til Bymarka naturreservat. Fylkesmannen ønsker å imøtekomme disse ønskene både fordi orientering er en idrett som relativt sett er skånsom med naturen, og som er med på å gi mange mennesker gode naturopplevelser i de fineste delene av Bymarka.

Samtidig må forvaltningsmyndigheten beholde muligheten til å ha oversikt over den samlede belastningen i naturreservatet (§ 10 i naturmangfoldloven).

Fylkesmannen som forvaltningsmyndighet har behov for å få innsyn i gjennomførte aktiviteter, slik at vi kan vurdere samlet belastning når vi får inn søknader om andre arrangementer i Bymarka. Fylkesmannen ber søker å finne en praktisk løsning på registrering og dokumentasjon av gjennomførte og planlagt aktiviteter slik at forvaltningsmyndighet kan få disse opplysningene på forespørsel.

Høsten er generelt en mindre sårbar periode i skogsnaturen enn våren. Dette gjelder vegetasjon som er i nyvekst etter vinteren, men spesielt gjelder det for dyr og fugler som om våren er i en sårbar yngleperiode. Det må derfor stilles strengere krav til løpets utforming om våren da vegetasjonen er mer sårbar og dyr og fugler har yngle- og hekketid.

Fylkesmannen ber om at retningslinjene i forvaltningsplanen følges ved utlegging av poster (se over). Dersom en har valget mellom å plassere en gitt post utenfor reservatet eller innenfor, ber vi om at posten legges utenfor reservatgrensen, slik at verneområdet belastes minst mulig.

Videre vil Fylkesmannen henstille arrangør om at poster ikke legges i forvaltningssone 1 (se figur) dersom det kan unngås. Forvaltningssone 1 «Gammel naturskog» innehar de største verneverdiene i reservatet i dag, med gammel granskog som i liten grad er påvirket av hogst, skogplanting og tekniske inngrep. Dette tilsier at en bør vise ekstra hensyn til naturen i dette området.

Dersom det skulle vise seg at løp har gitt uheldige skader i terrenget skal disse repareres for tiltakshavers regning (naturmangfoldloven § 11 Kostnaden ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver).

Poster som henges opp innenfor reservatet skal monteres på en måte som ikke skader naturen. Alt som plasseres ut i terrenget skal tas inn med en gang etter endt løp.

Løperne skal ha informasjon om at de er i et sårbart område, slik at de kan ta ekstra hensyn til dette når de er ute i terrenget. (jf. naturmangfoldloven § 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder). Vi legger ved plakaten for Bymarka naturreservat som dere kan bruke i informasjonsarbeid i forbindelse med løpet.

Fylkesmannens vedtak

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag gir NTNUI og Freidig fritak fra samrådplikten i verneforskriftens § 4, punkt 12 i 5 år fremover, dvs til utgangen av 2019 til løp oppgitt i oversendte tabell.

NTNUI og Freidig står ansvarlig for at løpene det her gis fritak for forholder seg til disse vilkårene:

1. NTNUI og Freidig skal ha oversikt over når løpene går og hvor de går, og kunne formidle dette til forvaltningsmyndighet ved forespørsel. Kontaktperson skal oppgis hvert år.
2. Materiell må plasseres ut på en mest mulig skånsom måte i verneområdet og fjernes innen en uke etter løpet.

3. Start og mål skal være utenfor reservatet, eller unntaksvis i tilknytning til veien til Elgsethytta for mindre løp.
4. Postene må forsøkes tilpasset slik at tråkksvak mark unngås ved løp mellom postene. Postene skal i minst mulig grad legges i forvaltningszone 1.
5. Over tid bør løp spres i reservatet, slik at ulike deler belastes i ulike år.
6. Løperne skal gis informasjon om at deler av løpet er i et naturreservat og at det ikke er lov å bryte greiner eller forstyrre fugle- og dyrelivet.
7. Dersom det oppdages terrengskader i reservatet som følge av løp, skal disse dokumenteres med bilder og oversendes Fylkesmannen så snart som mulig etter arrangementet.
8. Eventuelle større skader i terrenget skal rettes for tiltakshavers regning og i samråd med Fylkesmannen.

Klageadgang

Fylkesmannens vedtak er å betrakte som et enkeltvedtak som i medhold av forvaltningsloven kan påklages til Miljødirektoratet. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes Fylkesmannen innen tre uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Stein-Arne Andreassen (e.f.)
miljøverndirektør

Ellen Arneberg
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg
Plakat for Bymarka

Kopi:
Trondheim kommune v/Helge Postboks 2300, Sluppen 7004 TRONDHEIM
Grenne

Freidig Orientering v/Stig Berge

Saksbehandler, innvalgstelefon

Jan Erik Andersen, +47 73 19 92 78

Bymarka naturreservat - forlengelse av avtale om o-idrettens bruk av naturreservatet

Det vises til deres søknad av 2. mai 2019.

Vedtak

Fylkesmannen gir NTNUI og Freidig fritak fra samrådsplikten i verneforskriftens § 4, punkt 12 i 5 år fremover, dvs for årene 2020 til 2024 til løp oppgitt i tabellen vedlagt søknaden (se under).

NTNUI og Freidig står ansvarlig for at løpene det her gis fritak for forholder seg til disse vilkårene:

1. NTNUI og Freidig skal ha oversikt over når løpene går og hvor de går, og kunne formidle dette til forvaltningsmyndighet ved forespørsel. Kontaktperson skal oppgis hvert år.
2. Materiell må plasseres ut på en mest mulig skånsom måte i verneområdet og fjernes innen en uke etter løpet.
3. Start og mål skal være utenfor reservatet, eller unntaksvis i tilknytning til veien til Elgsethytta for mindre løp.
4. Postene må forsøkes tilpasset slik at tråkksvak mark unngås ved løp mellom postene. Postene skal i minst mulig grad legges i forvaltningssone 1.
5. Over tid bør løp spres i reservatet, slik at ulike deler belastes i ulike år.
6. Løperne skal gis informasjon om at deler av løpet er i et naturreservat og at det ikke er lov å bryte greiner eller forstyrre fugle- og dyrelivet.
7. Dersom det oppdages terrengskader i reservatet som følge av løp, skal disse dokumenteres med bilder og oversendes Fylkesmannen så snart som mulig etter arrangementet.
8. Eventuelle større skader i terrenget skal rettes for tiltakshavers regning og i samråd med Fylkesmannen.

Vi gjør oppmerksom på at dette vedtaket er fattet i medhold av naturmangfoldloven og forskrift om vern av Bymarka naturreservat. Søker må i tillegg innhente eventuelle andre nødvendige tillatelser.

Søknaden

I 2014 ble det laget en 5-årig avtale om o-idrettens bruk av Bymarka naturreservat (sak 2014/2140). Formålet med avtalen var å lage en fast og ubyråkratisk ramme for virksomheten, med ivaretagelse av både verneinteressene og o-idrettens behov.

Berge mener avtalen har fungert etter formålet og han har ikke registrert noe som bryter med forutsetningene i avtalen. Det foreslås at kretsløp inkluderes i avtalen. Dette gjelder kanskje ett løp i året, med deltakelse av samme størrelse som et bedriftsløp, og hvor bare de lengste løypene med relativt få løpere vil berøre naturreservatet. Forslag til ny tabell over løp som kan inngå i avtalen vedlegges.

Det kan vurderes å fornye avtalen uten tidsbegrensning, men med klausul om at avtalen gjelder så lenge forutsetningene er oppfylte.

Følgende tabell er lagt ved søknaden:

Freidig og NTNUI har kartrettigheter og orienteringskart over nordre deler av Bymarka, inklusive Naturreservatet. Det aller meste av området er offentlig eid. Basert på aktiviteten de siste ti-årene anslår vi antall og typer arrangement i dette området de neste fem årene som vist i tabellen. Anslått aktivitet i private skoger (Byåsen/Leinstrandmarka/Bynesmarka) er også tatt med, for oversiktens skyld. Klubbtreninger er holdt utenfor. Disse kan ha opptil 50 deltakere.

Arrangement i andre områder der Freidig og NTNUI har o-kart (Malvikmarka, Mostadmarka, Garli, Oppdal m.v.) er holdt utenfor.

Type løp	Klubb	Antatt deltakelse	Ukedag	Anslått antall arrangement de neste fem år, fordelt på område (eier)		
				Bymarka (kommunen)	Naturreservat	Privat (Byåsen/Leinstrandmarka/Bynesmarka)
Klubbmesterskap	Freidig	150	Hverdag	4	1*)	0
Klubbstafett	Freidig	200 - 300	Helg	5	2*)	3
Rekruttløp	Freidig	150	Hverdag	4	1*)	1
Turorientering****)	Freidig	600****)	Alle	5	3**)	5
Kretsløp	Freidig	200-300	Helg	3	2*)	2
KM/Midt-Norsk	Freidig/NTNUI	600	Helg	1	Etter søknad	1
Hu og Hei	NTNUI	250-400	Lørdag	5	5	5
Kretsløp	NTNUI	200 - 300	Helg	2	3*)	0
Bedriftsløp (STMBK)	Diverse bedr.	150 - 350	Tirsd el. lørd	22	3	10
Bedriftsløp (interne)	NTNU m.fl	40-80	Torsdag	30	5	10

*) Mindre deler av de lengste løypene, med utgangspunkt i Trolla-banen eller Vintervannsområdet.
**) Deler av reservatet, med spredning av belastningen fra år til år.
***) Solgte konvolutter.
****) Hvert år settes ut 105 poster i flere deler av Bymarka/Leinstrandmarka. Områdene endres noe fra år til år.
I tillegg til arrangementene i tabellen kommer antatt 15 løp på Byåsen ILs kart (Solemsåsen – Haukvatnet – Leirsjøen) og Trollelgs kart (Rønningen – Saupstad).

Verneformål og områdebeskrivelse

Formålet med fredningen av Bymarka naturreservat er: "å bevare et barskogområde med naturskogkvaliteter som er typisk for naturtypen i denne regionen med sitt biologiske mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser. Området har en særskilt pedagogisk og vitenskapelig betydning som et område som har restaurert seg fra tidligere sterk påvirkning. Området er egenartet i form av at det har stor variasjon i vegetasjonstyper, eksposisjoner og høydelag. Verneområdet ligger i et regionalt viktig friluftsområde." (§ 2 i forskrift om Bymarka naturreservat).

Hjemmelsgrunnlag

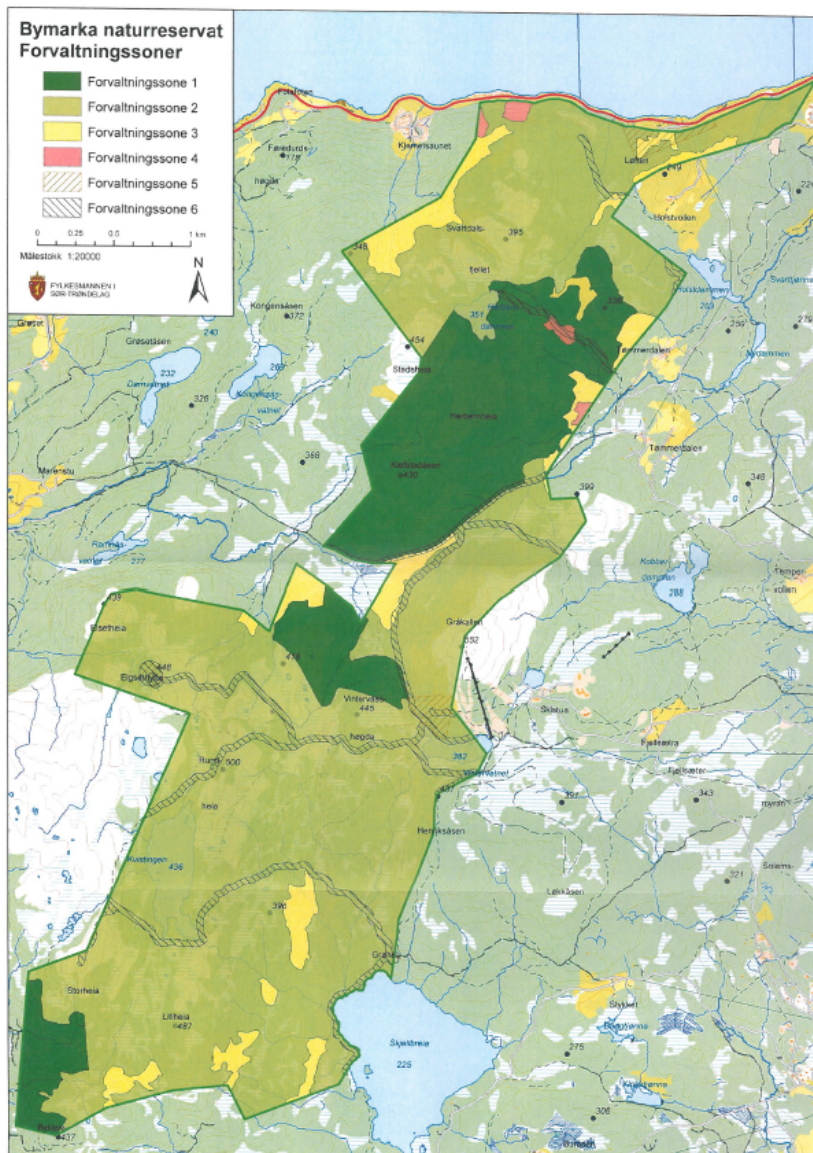
1. Forskrift om Bymarka naturreservat av 2. september 2005
2. Forvaltningsplan for Bymarka naturreservat i Trondheim kommune 2010-2020
3. Naturmangfoldloven

For reservatet gjelder at vegetasjonen, herunder døde busker og trær er fredet mot skade og ødeleggelse. Videre er dyrelivet med reirplasser og hiområder fredet mot skade og ødeleggelse. (§ 3 punkt 1)

Bruk av naturreservatet til teltleirer, idrettsarrangementer eller andre større arrangementer er forbudt (§ 3 punkt 5). Bestemmelsen er likevel ikke til hinder for skånsom bruk av naturreservatet til idrettsarrangementer i samråd med forvaltningsmyndigheten (§ 4 punkt 12). I forvaltningsplanen for Bymarka er følgende retningslinjer lagt for arrangering av orienteringsløp:

1. Store orienteringsløp bør ikke berøre reservatet.
2. Start og mål skal være utenfor reservatet, eller unntaksvis i tilknytning til veien til Elgsethytta for mindre løp.
3. Postene må forsøkes tilpasset slik at tråkksvak mark unngås ved løp mellom postene.
4. Over tid bør løp spres i reservatet, slik at ulike deler belastes i ulike år.
5. Bare deler av løp bør legges i reservatet, slik at belastningen over tid reduseres.
6. For årvisse løp kan det gis flerårige tillatelser, innenfor visse rammer ut fra punktene over.

Videre er Bymarka naturreservat i forvaltningsplanen delt inn i ulike forvaltningssoner, se kart over.

Kartet viser forvaltningsplanens inndelinger i forvaltningssoner. Forvaltningssone 1 «Gammel naturskog» innehar de største verneverdiene i reservatet i dag, med gammel granskog som i liten grad er påvirket av hogst, skogplantning og tekniske inngrep.

Fylkesmannens vurderinger, jf. naturmangfoldloven §§ 8-12

§ 8. Kunnskapsgrunnlaget

Kunnskapsgrunnlaget i denne saken er relativt godt og er brukt som grunnlag for forvaltningsplanen for området (se litteraturliste i forvaltningsplanen). Orienteringsløp er vurdert spesielt i forvaltningsplanen, og det er satt opp retningslinjer for hvordan slike løp skal behandles.

NTNU og Freidig ønsker en flerårig dispensasjon til å arrangere sine orienteringsløp innenfor grensene til Bymarka naturreservat. Fylkesmannen ønsker å imøtekomme disse ønskene både fordi orientering er en idrett som relativt sett er skånsom med naturen, og som er med på å gi mange mennesker gode naturopplevelser i de fineste delene av Bymarka.

§ 9. Førre-var prinsippet

Da kunnskapsgrunnlaget anses som godt nok for å kunne behandle søknaden, kommer ikke førre-var prinsippet til anvendelse.

§ 10. Økosystemtilnærming og samlet belastning

Fylkesmannen som forvaltningsmyndighet har behov for å få innsyn i gjennomførte aktiviteter, slik at vi kan vurdere samlet belastning når vi får inn søknader om andre arrangementer i Bymarka. Fylkesmannen ber søker å finne en praktisk løsning på registrering og dokumentasjon av gjennomførte og planlagt aktiviteter slik at forvaltningsmyndighet kan få disse opplysningene på forespørsel.

Høsten er generelt en mindre sårbar periode i skogsnaturen enn våren. Dette i motsetning til våren, med vegetasjon som er i nyvekst etter vinteren og dermed mer sårbar for skade. Dyr og fugler er om våren i en sårbar yngleperiode. Det må derfor stilles strengere krav til løpenes utforming om våren da vegetasjonen er mer sårbar og dyr og fugler har yngle- og hekketid.

Fylkesmannen ber om at retningslinjene i forvaltningsplanen følges ved utlegging av poster (se over). Dersom en har valgt mellom å plassere en gitt post utenfor reservatet eller innenfor, ber vi om at posten legges utenfor reservatgrensen, slik at verneområdet belastes minst mulig.

Videre vil Fylkesmannen henstille arrangør om at poster ikke legges i forvaltningssone 1 (se figur over) dersom det kan unngås. Forvaltningssone 1 «Gammel naturskog» innehar de største verneverdiene i reservatet i dag, med gammel granskog som i liten grad er påvirket av hogst, skogplantning og tekniske inngrep. Dette tilsier at en bør vise ekstra hensyn til naturen i dette området.

§ 11. Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Dersom det skulle vise seg at løp har gitt uheldige skader i terrenget skal disse repareres for tiltakshavers regning.

§ 12. Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Fylkesmannen har ikke fått noen kritiske merknader til den o-sporten som utøves i Bymarka naturreservat. Det har heller ikke Helge Grenne i Trondheim kommune. Jf. også søkers vurdering av dette i søknaden. Det synes ut fra det å være forsvarlig å forlenge avtalen med nye 5 år. Slik forlengelse er også tatt opp med søker. Fra Fylkesmannen synes vi det er fornuftig å forlenge med 5 år og ikke gi tillatelsen uten tidsbegrensning. Det kan være fornuftig å få en evaluering hvert 5. år og eventuelt justere rammene ved behov.

Poster som henges opp innenfor reservatet må monteres på en måte som ikke skader naturen. Alt som plasseres ut i terrenget må tas inn med en gang etter endt løp.

Løperne bør gis informasjon om at de er i et sårbart område, slik at de kan ta ekstra hensyn til dette når de er ute i terrenget.

Klageadgang

Det er klagerett på vedtaket i medhold av forvaltningslovens kap. VI. Eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes Fylkesmannen i Trøndelag innen tre uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Gry Tveten Aune (e.f.)
Seksjonsleder
Klima- og miljøavdelingen

Jan Erik Andersen
seniorrådgiver
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Trondheim kommune Postboks 2300 Torgarden 7004 TRONDHEIM

NORSK LOVTIDEND

Avd. II Regionale og lokale forskrifter mv.

Utgitt i henhold til lov 19. juni 1969 nr. 53.

Kunngjort 18. mars 2019 kl. 15.15

PDF-versjon 16. april 2019

15.03.2019 nr. 231

Forskrift om vern av Århanemyra naturreservat, Nittedal kommune, Akershus

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 15. mars 2019 med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som representerer en bestemt type natur i form av eldre og relativt lite påvirket furu- og barblandingsskog med innslag av betydelige arealer intakt myr. Videre er formålet å bevare et område som har særlig betydning for biologisk mangfold ved at det utgjør en viktig del av et nettverk av vernet gammelskog på Romeriksåsene, og er leveområde for arealkrevende gammelskogarter og rovfugl.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem. Naturreservatet anses som velegnet til å øke sin verneverdi gjennom fri utvikling.

Det skal samtidig tas hensyn til bruk av naturreservatet til idretts- og friluftslivsformål som ikke forringer verneverdiene nevnt i første ledd.

§ 2. (geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Nittedal kommune: 52/1, 52/2, 52/3, 52/4, 52/5, 52/6, 53/1, 54/1, 55/2, 58/10, 58/11, 58/36.

Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 2947 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet mars 2019. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Nittedal kommune, hos Fylkesmannen i Oslo og Viken, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra naturreservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse.

Utsetting av dyr er forbudt.

- c) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Sanking av bær og matsopp.
- b) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d) Beiting.
- e) Merking, rydding og vedlikehold av eksisterende stier, skiløyper og gamle ferdselsveier, i henhold til tilstand på vernetidspunktet.
- f) Begrenset utvidelse av eksisterende stier som ikke forringer verneverdiene angitt i verneformålet.
- g) Oppsetting av midlertidige mobile jakttårn for storviltjakt i en periode fra tre uker før jaktstart til tre uker etter avsluttet jakt.
- h) Vedlikehold av eksisterende gapahuk og jakttårn avmerket på vernekartet, i henhold til tilstand på vernetidspunktet.
- i) Utsetting av saltsteiner.
- j) Bålbrenning med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved, i samsvar med gjeldende lovverk.
- k) Orienteringsløp og turorientering, forutsatt at det er gjennomført årlig kontakt på fylkesnivå i henhold til pkt. 2.2. i «Avtale om retningslinjer for o-idrettens forhold til naturmiljø og rettighetshavere» av 3. desember 1989, samt at øvrige relevante punkter i avtalen følges.
- l) Terrengløp på eksisterende stier.
- m) Gjennomføring av andre arrangementer som ikke forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a) Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b) Utenom eksisterende veier og stier er bruk av sykkel samt ridning forbudt.

Miljødirektoratet kan av hensyn til verneformålet ved forskrift regulere ferdselen i hele eller deler av naturreservatet.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
- b) Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
- c) Nødvendig motorferdsel ved oppkjøring av skiløyper i eksisterende løypetrasé eller løypetraseer som er tillatt etter andre bestemmelser i forskriften.
- d) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.
- e) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg som grenser til naturreservatet. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- b) Oppsetting av gjerder i forbindelse med beiting.
- c) Utbedring, omlegging og endring av eksisterende stier, skiløyper og gamle ferdselsveier.
- d) Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
- e) Terrengløp utenfor sti dersom det ikke forringer verneverdiene angitt i verneformålet.
- f) Bruk av området til sykkelritt.
- g) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold, samt oppgradering og fornyelse av eksisterende kraftlinje som grenser til naturreservatet.
- h) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 e og i og § 7 a, b, c og d.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. (ikraftredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN

Postboks 325
1502 MOSS

Vår dato: 23.07.2021

Vår ref.: 202106805-4

Arkiv: 323

Deres dato: 26.05.2021

Deres ref.: 2021/15288

Saksbehandler:

Hedvig Kristoffersen

Uttalelse på høring - Forslag om vern av syv skogområder i Viken

Vi viser til høring av verneforslag for frivillig vern av skog for syv skogområder i Viken, hvor fem er nye verneområder og to er utvidelser av eksisterende verneområder. Områdene det gjelder er Krokskogstupene, Lekumelva, Ryfjell, Fjellsjøhøgda, Tullebrennhaugen og utvidelse av Reieråsen og Hurdalselvdeltaet. NVE har tidligere uttalt seg under oppstartsmeldingen.

NVE har sett gjennom høringsforslaget for de foreslåtte verneområdene med tanke på energi- og vassdragsinteresser som eksisterende og planlagte energi- og nettanlegg, vannkraftverk, hydrologiske målestasjoner m.m.

- Vi har ingen ytterligere kommentarer til områdene Fjellsjøhøgda, Tullebrennhaugen og utvidelsen av Reieråsen.
- Det finnes nettanlegg i eller inntil verneområdene Krokskogstupene, Lekumelva, Ryfjell, og utvidelsen av Hurdalselvdeltaet. NVE ber om at standardbestemmelsene for nettanlegg benyttes i verneforskriften.
- Statnett har uttalt seg ifb. høringsrunden og informerer at de ikke har transmisjonsnettanlegg eller planer som blir berørt av verneplanforslaget og har derfor ingen merknader.
- Vi gjør oppmerksom på at Hallingdal Kraftnett AS, Glitre Energi AS, Ringerikskraft Nett AS og Elvia AS har områdekonsesjon i de foreslåtte verneområdene. NVE er godt fornøyd med at alle berørte nettselskap, samt Statnett SF er på adresselisten. Vi er positive til at Glitre Energi AS, Elvia AS og Statnett SF har uttalt seg, men kan ikke se at Hallingdal Kraftnett AS og Ringerikskraft Nett AS har svart på oppstartsmeldingen. NVE har som regel informasjon om transmisjons- og regionalnett gjennom Kraftsystemutredningene (KSU). Så langt vi kjenner til er det ingen planer knyttet til nettanlegg i områdene. NVE har derimot ikke fullstendig oversikt over alle nettkomponenter og -planer for distribusjonsnett, spesielt ikke på lavere spenningsnivå. Derfor er det viktig at områdekonsesjonærer uttaler seg. Vi oppfordrer Hallingdal Kraftnett AS og Ringerikskraft Nett AS til å gi uttalelse selv i tilfeller uten konflikter.

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord

Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst

Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Krokskogstupene (tidligere navn Hvalpåsen)

I det største sørlige området av Krokskogstupene ligger det et digitalt småkraftverkpotensial med en produksjon på 1,01 GWh/år og utbyggingspris på 6,20 NOK/kWh (2019-priser). Det er anslått til å være blant de 20 prosent dyreste vannkraftverkene som har fått konsesjon. NVE ser det derfor som lite sannsynlig at utbygging vil skje. Statsforvalter opplyser at grunneierne i Krokskogstupene er orientert om småkraftpotensialet.

Ringerikskraft Nett AS har områdekonsesjon i området. I det største sørlige området ligger det distribusjonsnett ved grensen i starten av Nestunnelen i nord. Det ligger distribusjonsnett øst for Sønsterud og sørover til Humledal samt et distribusjonsnett i verneområdet ved Skartunnelen og Nordland.

NVE er positive til at standardbestemmelsene for nettanlegg som innebærer unntak for drift og vedlikehold i § 4 og motorferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg i § 6 er inkludert i verneforskriften.

NVE ber også om at det skal være åpnet for motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold, samt oppgradering og fornyelse av eksisterende kraftlinje i § 7 for å opprettholde standardbestemmelsen for nett. Hvis motorferdsel ifb. kraft- og energianlegg vil foregå gjennom verneområdet trengs dette å bli ivarettatt i verneforskriften. Vi ber om at følgende bestemmelse inkluderes i § 7 slik at den skal lyde som standardformuleringen: «*Oppgradering og fornyelse av kraftledninger som ikke faller inn under § 4.*». Dette gjelder også nye kraftlinjer.

I foreslåtte verneforskrift gjeldende spesifiserte dispensasjonsbestemmelser § 7 bokstav g står det følgende: «*Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 bokstav d, e, f og h og § 7 bokstav a, b, c, d og e.*». Vi ber om at det presiseres i § 7 slik at det også gjelder nødvendig drift og vedlikehold slik at det lyder: «*Nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold, samt oppgradering og fornyelse av eksisterende kraftlinje.*». Med andre ord må § 7 bokstav g lyde følgende: «*Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 bokstav d, e, f, g og h og § 7 bokstav a, b, c, d og e.*». I dette tilfellet er § 4 bokstav g inkludert i bestemmelsen slik at motorferdsel ifb. kraft- og energianlegg vil kunne foregå gjennom verneområdet med tanke på drift og vedlikehold, samt oppgradering.

Dersom Ringerikskraft Nett AS mener at deres behov for sikker og nødvendig drift, vedlikehold og oppgradering ikke er ivarettatt med dagens bestemmelser forventer vi at de uttaler seg om dette.

Lekumelva

Elvia AS har områdekonsesjon i området. En 11 kV distribusjonslinje krysser det foreslåtte verneområdet fra nord mot sør i den midterste delen av området. Distribusjonslinjen strekker seg sørover og ligger nært området i den sørlige delen.

Elvia AS har uttalt seg. De ber om at verneplanens bestemmelser åpner for aktiviteter tilknyttet drift, vedlikehold og oppgradering av eksisterende energi- og nettanlegg, uten krav om dispensasjon. Elvia AS ønsker også at bestemmelsene inkluderer nødvendig bruk av motorkjøretøy for å kunne utføre nødvendige oppgaver.

NVE støtter Elvia AS. Vi er positive til at standardbestemmelsene for nettanlegg som innebærer unntak for drift og vedlikehold i § 4 og motorferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg i § 6 er inkludert i verneforskriften.

Når det kommer til spesifiserte dispensasjonsbestemmelser § 7 bokstav g bes det om en presisering slik at det lyder følgende: «*Nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold, samt oppgradering og fornyelse av eksisterende kraftlinje.*». For at standardbestemmelsene for nett skal være inkludert slik at motorferdsel ifb. kraft- og energianlegg vil kunne foregå gjennom verneområdet med tanke på drift og vedlikehold, samt oppgradering ber vi også om at følgende formulering blir inkludert i § 7: «*Oppgradering og fornyelse av kraftledninger som ikke faller inn under § 4.*». Dette gjelder også nye kraftlinjer.

Vi oppfordrer Elvia AS til å uttale seg hvis standardbestemmelsene ikke dekker behovet knyttet til nettanlegg i det foreslåtte verneområdet.

Ryfjell

Glitre Energi Nett har regionalnettet Nes BK – Flå på 132 kV nært nordøst til verneområdet. En 24 kV distribusjonslinje eid av Hallingdal Kraftnett ligger enda tettere inntil vernegrensen. Hallingdal Kraftnett har områdekonsesjon i verneområdet. Vi kan ikke se at Hallingdal Kraftnett har uttalt seg i forbindelse med oppstartmelding. NVE forventer derfor at Hallingdal Kraftnett uttaler seg under høringsrunden, selv i tilfelle hvor verneforslaget ikke kommer i konflikt med eksisterende eller planlagte nettanlegg.

Statsforvalter opplyser at Glitre Energi Nett informerer om at de har en regionalnettlinje tett opptil området Ryfjell. Nettselskapet ber om å sikre rett til drift, vedlikehold og fornyelse av eksisterende nettanlegg, inkludert nødvendig bruk av motorkjøretøy, også dersom man må krysse verneområdet for å komme til linjen. De ber om å ivareta skogrydding og nødvendig sikringshogst i bestemmelsene uten å måtte søke dispensasjon for det.

NVE støtter Glitre Energi Nett. Nettlinjene ligger tett til vernegrensen og det kan oppstå situasjoner der det må utføres rydding, sikringshogst og istandsetting i verneområdet. Nødvendig oppgradering av nettlinjer kan også skape behov for arbeid i verneområdet. Vi ber statsforvalter om å inkludere siste gjeldende standardbestemmelsene for kraft- og energianlegg inn i verneforskriften for å sikre nødvendig drift, vedlikehold og oppgradering av nettanlegg, i tillegg til nødvendig motorferdsel knyttet til disse aktivitetene. Standardbestemmelsene skal tas inn i § 4, 6 og 7. Skogrydding og sikringshogst er en del av drift og vedlikehold som ivaretas med unntaksbestemmelsen i § 4.

- § 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene:
 - «*Drift og vedlikehold, samt nødvendig istandsetting ved akutt utfall, på eksisterende energi- og kraftanlegg i og inntil verneområdet.*»
 - «*Oppgradering eller fornyelse av eksisterende kraftledning for heving av spenningsnivået og økning av linetverrsnittet når tiltaket ikke skader verneverdiene angitt i verneformålet nevneverdig.*»
- § 6 Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene:
 - «*Nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten.*»
- § 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser:
 - «*Oppgradering og fornyelse av kraftledninger som ikke faller inn under § 4.*» Dette gjelder også nye kraftlinjer.
 - «*Nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold, samt oppgradering og fornyelse av eksisterende kraftlinje.*»

Vi oppfordrer Hallingdal Kraftnett og Glitre Energi Nett å uttale seg hvis standardbestemmelsene ikke dekker behovet knyttet til nettanlegg i det foreslåtte verneområdet.

Som nevnt under uttalelsen på oppstartsmeldingen gjør vi oppmerksom på at det er definert en mulig kraftverkstunnel under terrenget som krysser det foreslåtte verneområdet. Kraftverkstunellen ble definert gjennom prosjektet Samlet plan for vassdrag som startet på 1980-tallet. Under prosjektet definerte konsulenter og NVE mulige vannkraftprosjekter som fikk ulike kostnadsklasser og prioriteter. Den illustrerte kraftverkstunellen i det foreslåtte verneområdet er knyttet til et kraftverk som ikke er utbygd eller konsesjonssøkt og er derfor definert som et potensielt prosjekt eller restpotensial i NVEs Atlas.

Hurdalsevdeltaet (utv.)

Områdekonsesjonæren Elvia AS har en 22 kV distribusjonslinje i foreslått verneområde.

Statsforvalter informerer at Elvia AS har uttalt seg og de opplyser at de har en høyspenningsluftledning som krysser innenfor området. De har et pågående prosjekt hvor høyspenningsluftledningen er planlagt lagt om til jordkabel i ny trasé langs Vestsideveien.

NVE er positive til at unntak for drift og vedlikehold i § 4 og motorferdsel i forbindelse med drift, vedlikehold og akutt utfall i § 6 og 7 er inkludert i verneforskriften, men ber også om å ta inn unntaksbestemmelsen for oppgradering og fornyelse i § 4. Denne bestemmelsen er en del av standardbestemmelser som sikrer nødvendig drift, vedlikehold og oppgradering av energi og kraftanlegg:

- § 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene:
 - «Oppgradering eller fornyelse av eksisterende kraftledning for heving av spenningsnivået og økning av linetverrsnittet når tiltaket ikke skader verneverdiene angitt i verneformålet nevneverdig.»

Med hilsen

Ann Myhrer Østenby
Seksjonssjef

Hedvig Kristoffersen
førstesekretær

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

ELVIA AS
Glitre Energi AS
HALLINGDAL KRAFTNETT AS
Olje- og energidepartementet

RINGERIKSKRAFT NETT AS
STATNETT SF

FYLKESMANNEN I OSLO OG VIKEN
Postboks 325
1502 MOSS

Vår dato: 25.11.2020
Vår ref.: 202014602-2
Arkiv: 323
Deres dato: 06.11.2020
Deres ref.: 2020/36111

Saksbehandler:
Ingvild Alseth Fløtre

Uttalelse på oppstart av verneprosess for 13 nye og utvidelse av 6 eksisterende naturreservater i Viken

Vi viser til oppstart av verneprosess for 13 nye og utvidelse av 6 eksisterende naturreservat i Viken.

NVE har sett gjennom meldingen for det foreslåtte verneområdet med tanke på energi- og vassdragsinteresser som eksisterende og planlagte energi- og nettanlegg, vannkraftverk, hydrologiske målestasjoner m.m.

- I enkelte områder ligger det nettanlegg i det foreslåtte verneområdet. Dette gjelder for følgende områder: *Hagaevju, Hvalpåsen og Råbjørn*. Foreslått vernegrense for områdene *Austadmarka, Lekumelva, Narvestaddalen, Rudbekken og Skaråsen* ligger nært eller inntil eksisterende nettanlegg. Det må derfor inkluderes standardbestemmelser for nett i verneforskriften, slik at nettet kan driftes og vedlikeholdes som normalt.
- NVE er positive til at områdekonsesjonærene Glitre energi nett AS, Hallingdal kraftnett AS, Elvia AS, Ringerikskraft nett AS og El-verket Høland AS er inkludert i høringslisten. Tilsvarende ser vi at Statnett SF er på høringslisten. NVE forutsetter at nettselskapene uttaler seg om hvorvidt det finnes konflikter knyttet til vern av de ulike områdene, og om standardbestemmelsene dekker deres behov.
- I det sørlige området av *Hvalpåsen* ligger det et digitalt småkraftverk potensial. Det er anslått til å være blant de 20 prosent dyreste vannkraftverkene som har fått konsesjon. NVE ser det derfor som lite sannsynlig at utbygging vil skje. Likevel ber vi om at grunneier orienteres om småkraftverkpotsensialet.

NVE har ingen ytterlige kommentarer til områdene: *Beia, Ormåsen, Styggvassdalen, Sørbråten, Thorshaug* og til utvidelsen av *Nannestad kapellangård, Ramsåsen, Rudskampen, Rødsåsen og Vestre Risenhøgda og Fuglemosen*.

Austadmarka

Det finnes ingen konflikter i det foreslåtte verneområdet. Det ligger et 50 kV regionalnett nær vernegrensen mot Drammen. Glitre energi nett AS har områdekonsesjon i området.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

[Lenke til NVE Atlas](#)*Hagaevju*

Elvia AS har områdekonsesjon i området. En 22 kV distribusjonslinje og regionallinjen Årnes-Rånåsfoss på 66 kV krysser det foreslåtte verneområdet ved Munkerudevja.

[Lenke til NVE Atlas](#)*Hvalpåsen*

Ringerikskraft nett AS har områdekonsesjon i området. I det sørlige området ligger det distribusjonsnett ved grensen i starten av Nestunnelen i nord. Det ligger distribusjonsnett øst for Sønsterud og sørover til Humledal. Samt et distribusjonsnett i verneområdet ved Skartunnelen og Nordland.

Det ligger et digitalt småkraftverkpotensial i det sørlige området, med en produksjon på 1,01 GWh/år og utbyggingspris på 6,20 NOK/kWh (2019-priser). Potensialet er blant de 20 prosent dyreste sammenlignet med andre vann- og vindkraftprosjekter som fikk konsesjon, men ikke er utbygd.

[Lenke til NVE Atlas](#)*Lekumelva*

Det finnes ingen konflikter i det foreslåtte verneområdet. Vernegrensen ligger nært en 11 kV distribusjonslinje vest i området. Elvia AS har områdekonsesjon i området.

[Lenke til NVE Atlas](#)*Narvestaddalen*

Det finnes ingen konflikter i det foreslåtte verneområdet. Vernegrensen ligger nært en 11 kV distribusjonslinje nord i området. Elvia AS har områdekonsesjon i området.

[Lenke til NVE Atlas](#)*Rudbekken*

Det finnes ingen konflikter i det foreslåtte verneområdet. Hallingdal kraft nett AS har områdekonsesjon i området. Glitre energi nett AS eier en 66 kV regionallinje som ligger nært vernegrensen sør-øst for området. Sør-øst for området ligger Jernbaneverkets transformatorstasjon JBV Nesbyen.

[Lenke til NVE Atlas](#)*Råbjørn*

Elvia AS har områdekonsesjon i området. Statnett SFs transmisjonsnett L0479 Røykås-Fåberg krysser området øst for Stubbetjernet. Transmisjonsnettet ligger nært vernegrensen i sør-øst.

[Lenke til NVE Atlas](#)*Skaråsen*

Det finnes ingen konflikter i det foreslåtte verneområdet. Elvia AS har områdekonsesjon i området. Transmisjonsnettet L0445 Flesaker-Tegneby ligger nært vernegrensen i nord.

[Lenke til NVE Atlas](#)*Tverrbergkastet (utv.)*

Vernegrensen går langs magasinet Holsfjorden. Holsfjorden driftes i forbindelse med kraftproduksjon. Som følge av at eksisterende verneområdet grenser til samme magasin er det ingen gjenstående konflikter. Glitre energi nett AS har områdekonsesjon i området.

[Lenke til NVE Atlas](#)

Med hilsen

Ann Myhrer Østenby
seksjonssjef

Ingvild Alseth Fløtre
førstesekretær

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

EL-VERKET HØLAND AS
ELVIA AS
GLITRE ENERGI NETT AS
HALLINGDAL KRAFTNETT AS
Olje- og energidepartementet
RINGERIKSKRAFT NETT AS
STATNETT SF

Statsforvalteren i Oslo og Viken
Postboks 325
1502 MOSS

Att.: Hallvard Holtung

Deres ref	Saksbehandler	Arkiv	Dato
2023/32479	MER	2021/724-6	21.11.2023

Uttalelse til - Tilleggshøring - Frivillig vern av Krokskogsstupene naturreservat - Hole kommune

Vi viser til oversendte dokumentasjon datert 21.09.2023.

Statsforvalteren i Oslo og Viken har sendt et justert forslag om utvidelse av verneforslaget for Krokskogstupene naturreservat. Etter hovedhøringen er det gjort mindre grensejusteringer ved at noe areal er tatt ut og annet er tatt inn. Utvidet areal som nå er sendt på høring er delt inn i fem områder (1-5), og har et samlet areal på 200 daa.

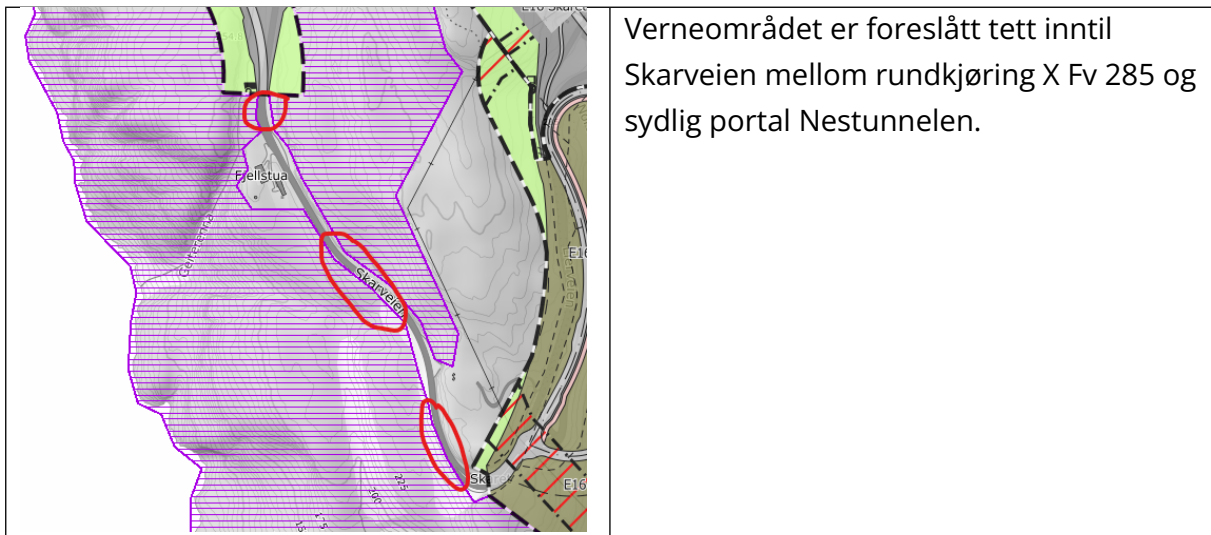
Vi viser også til vår uttalelse datert 21.09.2022 til den offentlige høringen og senere møte med Statsforvalteren angående grensesnittet mellom foreslått naturreservat og E16/ reguleringsplanen for E16 Skaret-Høgkastet. Foreslåtte tilleggsområder merket 1-5, slik de nå fremstår, har vi ingen merknader til.

Som varslet i tidligere møte, ser vi behov for å gi noen kommentarer til spesifikke punkter i forslag til verneområde i henhold til kart datert september 2023. Dette er problemstillinger som i hovedsak er knyttet til ivaretagelse av veidrift og trafikksikkerhet.

Foreslått vernegrense går i enkelte områder helt inntil veibanen. Av hensyn til fremtidig drift av E16 samt ivaretagelse av trafikksikkerhet, må veieier/ ansvarlig foretak for drift, ha mulighet for arbeidsoperasjoner som følger: Rensk av grøfter og stikkrenner, kantslått, felling av trær, samt pigging av fjell og rensk av vegetasjon i fjellskjæringer med tanke på siktutbedring i kurver.

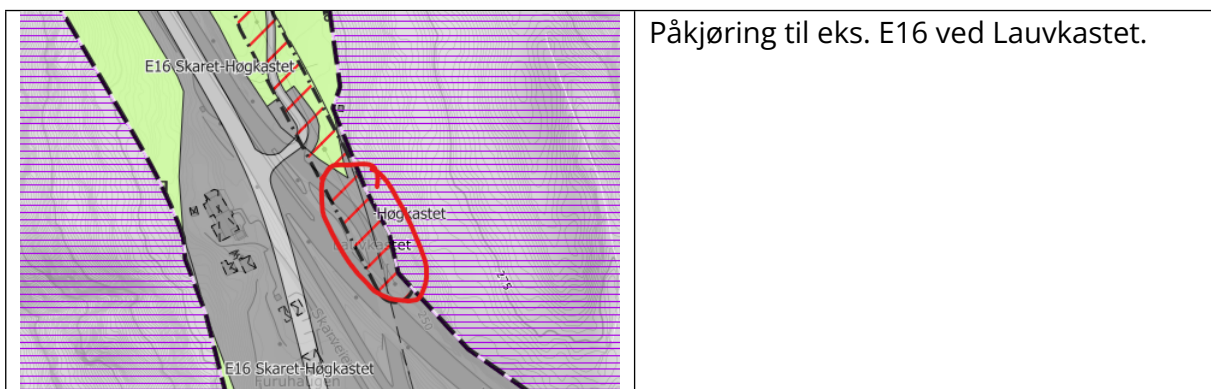
Vi vil derfor, som hovedprinsipp, foreslå en buffer på ca. 15 meter fra veiskulder til plangrense for naturreservatet for å ivareta disse arbeidsoperasjonene.

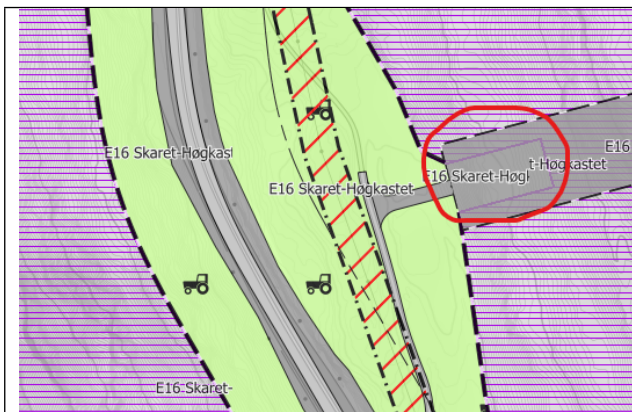
Eksempler på slike problemområder er illustrert i kartutsnittet under.

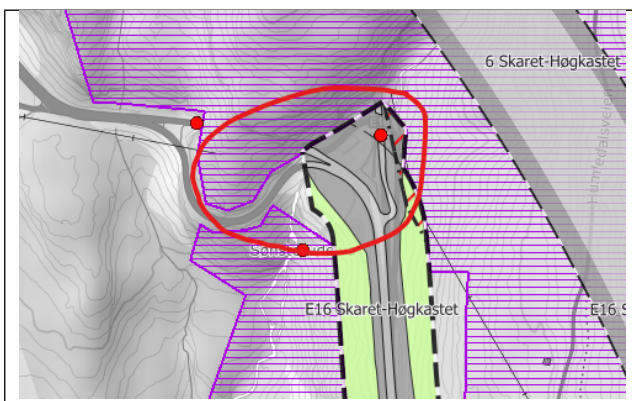
Reguleringsplanen for E16 Høgstet-Skaret gir i enkelte områder lite handlingsrom for eventuelle behov for utvidelser og/eller vegetasjonsrensk. Det vil også i disse områdene være behov for veidrift og sikringsbehov i fremtiden. Plangrensa for verneområdet må som et minimum sammenfalle med plangrensa for E16 Skaret-Høgstet i disse områdene.

Eksempler på slike områder er vist under.

Regulert tverrslag ved Humledalsveien.

Humledalen/ Sønsterud ved dagens sørlige påhugg på Nestunnelen.

Med bakgrunn i ovenstående beskrivelser av konkrete problemstillinger knyttet til veidrift og sikringsarbeider for E16 i en fremtidig situasjon, vil vi anmode om at plangrensa for verneområdet justeres i tilstrekkelig avstand fra vegkant (minimum 15 meter) der foreslått plangrense for verneområdet grenser mot eksisterende veg.

Det må i bestemmelsene til verneområdet sikres et nødvendig handlingsrom for rensk og sikring som beskrevet. Dette slik at områdene som grenser mot eksisterende E16 og/ eller plangrensa til E16 Skaret-Høgstet, har nødvendig fleksibilitet til å ivareta behov for fremtidig veidrift og sikringsarbeider.

Med vennlig hilsen
Nye Veier AS

Marianne Auran Ertsaas
Seniorrådgiver forvaltning

Kopi til:

Statens vegvesen, Transport og samfunn

Dokumentet er signert elektronisk.

Fra: Smedstad, Ingrid[ingrid.smedstad@ra.no]

Sendt: 5. jul 2021 14:34:19

Til: Postmottak SFOV

Kopi: post@viken.no

Tittel: Høring verneforslag for skog i Viken - Forslag om vern av syv skogområder - Kulturmiljøinteresser

Vi viser til høring er verneforslag for syv skogområder Viken fylke. Deres ref. 2021/15288.

Riksantikvaren vil minne om at Fylkeskommunen, som også er på høringslista, er høringspart for kulturhistoriske interesser i slike saker.

Vi viser derfor til uttalelse fra kulturminneforvaltningen i Viken fylkeskommune og behandler ikke saken.

Med vennlig hilsen

Ingrid Smedstad

Seniorrådgiver

Seksjon for fredning og verneplaner

Kulturminneavdelingen

Riksantikvaren

Tlf.: +47 98202821

www.riksantikvaren.no

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Deres ref.
2021/15288

Vår ref.
19/243-45/LLH

Dato
04.06.2021

Statsforvalteren i Oslo og Viken – høring av forslag om vern av syv skogområder i Viken – uttalelse fra Språkrådet

Krokskogstupene naturreservat, Hole kommune

Ingen merknader. Navnet passer på området (områdene) som skal vernes, og skrivemåten er grei.

Lekumelva, Indre Østfold kommune

Ingen merknader, jf. vår tilråding datert 27.11.2020.

Ryfjell, Flå og Nesbyen kommuner

Ingen merknader, jf. vår tilråding datert 15.04.2021.

Fjellsjøhøgda, Lunner kommune

Ingen merknader, jf. vår tilråding datert 15.04.2021.

Tullebrennhaugen, Lunner kommune

Ingen merknader, jf. vår tilråding datert 15.04.2021.

Reieråsen naturreservat (utvidelse), Moss kommune

I høringsbrevet og på nettsiden er navnet *Reieråsen* brukt, men i dokumentet med kart og forskrift fremgår det at navneforslaget er endret til *Reierskogen*. Dette er i samsvar med vårt forslag i tilrådingensbrevet datert 15.05.2021, og vi har derfor ingen merknader til endringsforslaget.

Hurdalselvdeltaet naturreservat (utvidelse), Hurdal kommune

Ingen merknader, jf. vår tilråding datert 15.04.2021.

Vennlig hilsen

Daniel Gusfre Ims
seksjonssjef

Line Lysaker Heinesen
rådgiver

Brevet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrifter.

Mottakere:

Statsforvalteren i Oslo og
Viken

Kopi til:

Kartverket

Statens vegvesen

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN

Postboks 325

1502 MOSS

Behandlende enhet:
Transport og samfunn

Saksbehandler/telefon:
Fredrik Dale Refling / 40804396

Vår referanse:
21/66652-3

Deres referanse:
2021/15288

Vår dato:
14.07.2021

Svar til høring av verneforslag for skog i Viken. Statsforvalteren i Oslo og Viken

Det vises til brev om høring av verneforslag for skogsområder i Viken fylke, datert 26.05.2021.

Statens vegvesen er vegadministrasjon for staten på riksveger. Dette innebærer at vi har ansvar for å planlegge, utvikle, drifte og vedlikeholde vegene på en best mulig måte for brukerne og samfunnet for øvrig. Samtidig er vi et fagorgan med sektoransvar på vegne av Samferdselsdepartementet. Gjennom sektoransvaret skal vi bidra til oppfølging av statlig politikk på veger, og ivareta hensyn som trafiksikkerhet, kollektiv, gange, sykkel, luft, støy og universell utforming i områder hvor andre enn staten har myndighet.

Hensynet til ny E16

Det forhandles for tiden om rammeavtale og planleggingsavtale mellom Samferdselsdepartementet og Nye Veier AS om planlegging og gjennomføring av Skaret – Høgstet og FRE 16. Tiltakshaver for reguleringsplanene for Skaret–Høgstet, Ringeriksbanen og E16 Høgstet – Hønefoss vil etter 1. august være Nye Veier AS. Det er derfor naturlig at Nye Veier får uttale seg til verneplanen som høringsinstans på lik linje med Statens Vegvesen og Bane NOR.

Vernegrensa er sammenfallende med reguleringsgrensen for Bjørum – Skaret, FRE 16 og Skaret – Høgstet.

E16 Skaret – Høgstet og Ringeriksbanen skal etter hvert detaljeres. I denne prosessen vil det potensielt være behov for å se på endringer og justering som følge av at det hentes inn ny kunnskap. Kunnskapsinnhenting kan for eksempel være grunnundersøkelser. I den forbindelse minnes det om at terrenget er sidebratt og svært stor andel av verneområdet utsatt for rasfare. Sikring av terrenget og detaljprosjektering kan gi behov for endring av

Postadresse
Statens vegvesen
Transport og samfunn
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Telefon: 22 07 30 00
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Fyrstikkalléen 1
0661 OSLO

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Postboks 702
9815 Vadsø

tiltaksgrense og reguleringsplan. Det gjentas derfor at et vedtak om vern nå er uheldig for prosjektgjennomføringen. Vi ber om at vedtaket for Krokskogsskrenten utsettes.

Subsidiært ber vi om at det legges inn en buffersone mellom reguleringsgrensa og grensa for naturreservatet på 50 meter inntil prosjektet er gjennomført. Dette kan spare betydelig saksbehandling av dispensasjonssøknader. Områder som ligger i buffersonen eller mellom grensa for reservatet og det endelige veiformålet kan da seinere innlemmes i naturreservatet om vernehensynet fremdeles er intakt. I sum kan dette gi et større verneområde enn høringsforslaget.

§ 7e gir rett til etter søknad å kunne få dispensasjon fra verneplanen for nødvendig rassikring av veier inntil naturreservatet. Erfaringer viser at langs veier i slike områder vil det oppstå hendelser som gir akutt behov for tilgang, redning, avstenging og sikringstiltak i områder som grenser til veier for å kunne ivareta sikkerhet og framkommelighet for veifarende og naboer. Bestemmelsene bør derfor suppleres med mulighet for umiddelbar adkomst i reservatet under slike omstendigheter.

Det forutsettes videre som det står i høringsdokumentet at vernekartene skal oppdateres og justeres slik at det ikke er overlapp mellom noen av de overnevnte reguleringsplanene og reservatgrensen.

Statens vegvesen, Transport og samfunn
Med hilsen

Ellen Marie Foslie
Seksjonsleder

Fredrik Dale Refling
Saksbehandler

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Statens vegvesen

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN

Postboks 325

1502 MOSS

Behandlende enhet:
Transport og samfunn

Saksbehandler/telefon:
Arne Tovslid / 32214332

Vår referanse:
21/135338-5

Deres referanse:
2023/32479

Vår dato:
24.11.2023

Uttalelse til – Tilleggshøring – Frivillig vern av Krokskogstupene naturreservat i Hole kommune – Viken fylke

Vi viser til brev fra dere datert 21.09.2023, samt til uttalelse fra Nye Veger AS (NVAS) den 21.11.2023.

De forholdene som NVAS tar opp gjelder hovedsakelig forhold langs veg som er eller forutsettes å bli fylkesveg.

Vi er imidlertid enige med NVAS at det er viktig at naturreservatet avgrenses, eller settes bestemmelser, slik at det blir mulig for vegeier å gjøre nødvendige tiltak langs vegnettet i framtida uten en omstendelig søknadsprosess med dispensasjoner fra naturreservatet.

Statens vegvesen Transport og samfunn
Med hilsen

Anders Olav Thune Hagerup
Seksjonsleder

Arne Tovslid

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Kopi

NYE VEIER AS, Kjøita 6, 4630 KRISTIANSAND S
VIKEN FYLKESKOMMUNE, Postboks 220, 1702 SARPSBORG

Postadresse
Statens vegvesen
Transport og samfunn
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Telefon: 22 07 30 00
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Dr. Hansteins gate 13
3044 Drammen

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Fakturamottak DFØ
Postboks 4710 Torgarden
7468 Trondheim

Fra: Rune Garberg[rune.garberg@statnett.no]

Sendt: 29. jun 2021 14:35:35

Til: Postmottak SFOV

Kopi: NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT NVE

Tittel: Høringsuttalelse - Forslag om vern av syv skogområder i Viken - Krokskogstupene, Lekumelva, Ryfjell, Fjellsjøhøgda, Tullebrennhaugen - Utvidelse Reieråsen, Hurdalselvdeltaet

Åpen informasjon / Public information

Deres ref: 2021/15288

En viser til Høring - Forslag om vern av syv skogområder i Viken - Krokskogstupene, Lekumelva, Ryfjell, Fjellsjøhøgda, Tullebrennhaugen - Utvidelse Reieråsen, Hurdalselvdeltaet

Statnett har ikke transmisjonsnettanlegg eller planer som blir berørt av verneplanforslaget og har derfor ikke merknader.

Med vennlig hilsen

Rune Garberg

Seniorrådgiver eiendomsforvaltning

BBR - Eiendom og rettigheter

M +47 900 80 853

D +47 71 66 92 13

T +47 23 90 30 00

Statnett

Nydalen Allé 33, 0484 Oslo

PB 4904 Nydalen, 0423 Oslo

[Statnett.no](https://www.statnett.no)

Fra: Walle, Eirik <eiwal@statsforvalteren.no>

Sendt: onsdag 26. mai 2021 14:55

Emne: Høring av forslag om vern av syv skogområder i Viken

OBS: Avsender av e-posten er utenfor organisasjonen.

Statsforvalteren sender med dette forslag om vern av syv skogområder i Viken på offentlig høring – se vedlegg.

Du finner kart, utkast til forskrifter, og naturfaglige rapporter i nyhetssaken på vår nettside:

<https://www.statsforvalteren.no/nb/oslo-og-viken/miljo-og-klima/nyttvern/horing-av-forslag-om-vern-av-skog/>

Med vennlig hilsen

Eirik Walle

rådgiver

Statsforvalteren i Oslo og Viken

klima- og miljøvernavdelingen

Telefon: 32 26 68 30

E-post: eiwal@statsforvalteren.no

Web: www.statsforvalteren.no/ov

"This email with attachments is solely for the use of the individual or entity to which it is addressed. It may contain confidential or privileged information. If you are not the addressee, please notify the sender and delete this message and all

attachments from your files."

Hørings svar - forslag om vern av syv skogområder i Viken

Det vises til høring på forslag til syv naturreservater i Viken.

Vi beklager manglende overholdelse av svarfristen, grunnet ferieavvikling, men håper at innspillene blir tatt med i prosessen.

Generelt

Viken fylkeskommune, friluftsliv, ser på etablering av naturreservater som en berikelse for det egenorganiserte og det naturnære friluftslivet basert på opplevelse. Naturmangfold og variasjon i tilretteleggingsgrader i naturen gir grunnlag for varierte og gode naturopplevelser avhengig av muligheter og personlig interesser. I naturreservater skal friluftslivet gjennom allemannsretten og verneforskriftene spille på lag med naturen.

For utøvelse av friluftsliv i verneområder er det viktig at det kun settes begrensninger for aktiviteter som ikke samstemmer med verneformålet. Vi ser det som positivt at det, der det er naturlig og mulig, legges inn formuleringer i forskriften som tilgodeser friluftaktiviteter.

Formidling til brukere av områdene er viktig. Nødvendig informasjon bør settes opp ved innfallsporter, som eget oppslag eller med QR-kode til informasjon. Kart bør være obligatorisk ved informasjon, både med tanke både på grensen til området og hvor begrensninger i forskriften gjelder. Kartene må være mere leselige enn de som ligger i forslag til forskrifter.

Det presiseres under verneformålene at tilstanden ved vernetidspunktet er retningsgivende for fremtidig naturstatus i områdene. I noen områder legges det vekt på å videreutvikle ønsket tilstand. Skjøtsel er i denne sammenheng viktig og forskriftenes bestemmelser om skjøtsel bør virke mere forpliktende for å ta i vare eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som ligger i formålet. Ordene kan bør i flere paragrafer erstattes med bør.

KULTUR Avdeling for Frivillighet, friluftsliv, idrett og integrering

Postadresse: Postboks 220, 1702 SARPSBORG
Besøksadresse: Galleri Oslo Schweigaards gate 4, 0185 OSLO
Telefon: 32 30 00 00

E-post: post@viken.no
Internett: www.viken.no
Org.nr.: 921693230

Fjellsjøhøgda / Krokskogstupene / Tullebrennhøgda / Ryfjell

Sammenliknbare naturreservater bør ha mest mulig likelydende forskrifter. Vi kan ikke se forskjell på de store barskogsreservatene når det gjelder behov for begrensning av aktivitet.

Enkelte momenter:

- Omlegging eller nyetablering av stier og løyper bør det kunne søkes om. Det kan være at en omlegging eller nyetablering av sti eller løype bør gjøres av hensyn til formålet.
- Forskriften bør presisere hva som ligger i større arrangementer. F.eks. turorientering og undervisningsaktiviteter bør i utgangspunktet være tillatt.
- Det er også ulikt i forskriftene om bålbrekking. Enten er bålbrekking ikke nevnt eller så er reglene forskjellige. Etter vårt syn kan forskriftene ha forbud mot bål, men gi unntak for tørrkvist og medbrakt ved.

Hurdalselvdeltaet

Deler av det nåværende og foreslåtte utvidede arealet for naturreservatet overlapper med det Statlig sikra friluftslivsområde Åsanden. Forskriften må ta høyde for aktiviteter og tilrettelegging som er naturlig på Åsanden. Det bør gjøres unntak i det statlig sikrede området for tilrettelegging, samt tradisjonelle friluftaktiviteter, skoleutflukter og aktiviteter for institusjoner i området. [Naturbase faktaark](#) Åsanden

Vi gir i tillegg et forslag på endring av begrepet «seilbrett» til «vindbaserte vannsportaktiviteter».

Vi er klar over at forskrifter til verneområder må legges til grunn og har forrang for hva som tillates i Statlig sikra friluftslivsområder, men forskriftene kan allikevel opplyse om at naturreservatet har en del som også forvaltes etter annen forskrift og forvaltningsplan.

Lekumelva

Lekumelva er registrert i prosjektet «Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder» som «et vassdrag fra Krogstadfossen/grensen mot Trøgstad til Lekum/Lekumelva med tilhørende strandsoner. Gir gode muligheter for fiske og padling og et mangfold av naturopplevelser» ([Naturbase faktaark](#)). Forskriften bør ta høyde for at det kan bli ønskelig i framtiden å etablere en fiskesti eller fiskeplasser i området. Dette kan legges inn i forskriften som tiltak det kan søkes om. Det samme gjelder arrangementer for undervisningsformål.

Reieråsen

Det synes som foreslåtte endringer til tidligere utsendt forslag er innarbeidet og ivaretar friluftsjnteresser.

Vennlig hilsen

Rune Winum
Avdelingsleder

Per Kristen Gisleberg
Rådgiver